

**VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU
IEGULDĪJUMU PLĀNS**

“ AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3 ”

2009. GADA PĀRSKATS

(5. finanšu gads)

SAGATAVOTS SASKAŅĀ AR

STARPTAUTISKAJIEM FINANŠU PĀRSKATU STANDARTIEM ES

UN NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

**VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS**

SATURS

Informācija par Plānu	3
Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums	4 – 6
Paziņojums par līdzekļu pārvaldītāja vadības atbildību	7
Turētājbankas ziņojums	8
Revidenta ziņojums	9
Finanšu pārskati:	
<i>Aktīvu un saistību pārskats</i>	10
<i>Ienākumu un izdevumu pārskats</i>	11
<i>Neto aktīvu kustības pārskats</i>	12
<i>Naudas plūsmas pārskats</i>	13
<i>Pielikumi finanšu pārskatiem</i>	14 – 38

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Informācija par Plānu

ieguldījumu plāna nosaukums	Aktīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 3 (turpmāk – Plāns)
Juridiskais statuss	Plāns ir izveidots saskaņā ar “Valsts fondēto pensiju likumu”
Līdzekļu pārvaldītāja nosaukums	IPAS DnB NORD Fondi – (turpmāk – Sabiedrība vai Līdzekļu pārvaldītājs)
Līdzekļu pārvaldītāja juridiskā adrese un tā izpildinstitūcijas atrašanās vieta	Smilšu iela 6, Rīga, LV–1803 Latvija
Līdzekļu pārvaldītāja reģistrācijas datums	2004. gada 10. septembrī
Līdzekļu pārvaldītāja reģistrācijas numurs	40003699053
Licences valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai izsniegšanas datums	2004. gada 17. decembrī
Licences valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanai numurs	06.03.02.09. 241/158
Līdzekļu pārvaldītāja valdes locekļi, to ieņemamie amati	Uldis Bušs – Valdes priekšsēdētājs Gajina Beketova – Valdes locekle Armands Ločmelis – Valdes loceklis
Plāna pārvaldnieks, tā ieņemamais amats un ar Plāna pārvaldi saistītās tiesības un pienākumi:	Armands Ločmelis – Valdes loceklis Plāna pārvaldnieks rīkojas ar Plāna līdzekļiem saskaņā ar Plāna prospektu
Turētājbanka	AS DnB NORD Banka
Pārskata periods	2009. gada 1. janvāris – 2009. gada 31. decembris
Revidenta un atbildīgā zvērinātā revidenta vārds un adrese	Ernst & Young Baltic SIA Komerccabiedrības licence Nr. 17 Muitas iela 1 Rīga LV–1010 Latvija Atbildīgais zvērinātais revidents: Diāna Krišjāne zvērināta revidente Sertifikāts Nr. 124

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums

Plāna līdzekļu pārvaldīšanas raksturojošo rādītāju kvalitatīvs novērtējums

Plāna daļas un aktīvu vērtība

Plāna neto aktīvi pārskata gadā palielinājās par ceturto daļu (no 13.6 milj. latu līdz 17.0 milj. latu). Lielāku priekšroku pensiju sistēmas dalībnieki deva konservatīvajiem ieguldījumu plāniem, nomainot iepriekš populāros sabalansētos un jo īpaši - aktīvos plānus. Rezultātā Plāna dalībnieku skaits nedaudz samazinājās (līdz 22.4 tūkstošiem). Vidējie Plāna viena dalībnieka aktīvi palielinājās, gada beigās sasniedzot 759 LVL. Tomēr pieauguma temps bija mērenāks kā iepriekšējos gados. To noteica vairāki faktori – galvenokārt tas, ka iemaksu likme jeb daļa no bruto algas, kas tiek novirzīta pensiju 2. līmenim procentuāli no darba samaksas, tika samazināta no iepriekš noteiktajiem 8% līdz 2% līmenim, sākot ar 2009. gada 1. maiju. Uzkrātā kapitāla pieauguma tempu negatīvi ietekmēja arī darba samaksas samazinājums un bezdarba līmeņa pieaugums.

Plāna pārvaldnieks turpināja īstenot piesardzīgu ieguldījumu politiku, kā rezultātā Plāna daļas vērtība pieauga līdz 1.191 latiem. Bez tam Plāna pārvaldnieks par prioritāti bija noteicis stabila ienesīguma nodrošināšanu Plāna dalībniekiem, tādēļ ar ieguldījumiem saistītie riski – kredītrisks, procentu likmju risks un cenu svārstību risks – tika uzturēti zemā līmenī.

Ieguldījumu politika un portfeļa struktūra

Plāns īsteno dinamisku ieguldījumu stratēģiju. Nozīmīga līdzekļu daļa (līdz 50%) tiek ieguldīta akciju tirgū, kurā līdzekļu vērtības pieauguma iespēja ilgtermiņā ir lielāka, bet arī risks – nedaudz augstāks.

Lielākā daļa Plāna līdzekļu tika ieguldīti Latvijas valsts parādzīmēs, termiņnoguldījumos lielākajās universālajās bankās Latvijā ar stabili akcionāru struktūru, kā arī latos un eiro valūtā korporatīvajos parāda vērtspapīros ar investīciju pakāpes kredītreitingu. Pārskata gada beigās valsts vērtspapīru īpatsvars bija 17%, termiņnoguldījumu īpatsvars – 41%, bet korporatīvo parāda vērtspapīru īpatsvars – 25%.

Plāna struktūrā tika dzēstas iepriekš iegādātās īstermiņa parādzīmes un beidzās iepriekš noslēgto depozītu termiņš. Lielākā daļa jauno ieguldījumu tika izvietoti Latvijā, tādējādi nodrošinot augstāku ienesīgumu un piedaloties Latvijas ekonomikas sildīšanā. Pārsvārē jaunie ieguldījumi tika veikti uz samērā īsu termiņu (3-9 mēneši). Savukārt gada nogalē ieguldījumi tika izvietoti uz garāku termiņu, lai saņemtu augstāku ienesīgumu ilgākā laika periodā, tā kā sagaidāms, ka latu procentu likmes turpmāk samazināsies. Pārvaldnieka uzturētais Plānā ietilpstošo parāda vērtspapīru vidējais svērtais termiņš līdz dzēšanai bija īss (1.0 gadi).

Ieguldījumu īpatsvars akciju instrumentos tika palielināts no 3 līdz 11%. Tā kā ieguldījumi latu termiņnoguldījumos un parāda vērtspapīros sniedza labu atdevi, akciju īpatsvars tika saglabāts piesardzīgā līmenī, salīdzinot ar Plāna prospektā paredzēto maksimālo ieguldījumu akcijās īpatsvaru 50% apmērā.

2009. gada 26. novembrī FKTK tika reģistrēti grozījumi Plāna prospektā. Grozījumos precizēta Plāna līdzekļu ieguldījumu politika un ierobežojumi: paredzēti ieguldījumi riska kapitāla tirgū, nepārsniedzot 5% no Plāna aktīviem; precizēta uz Plāna līdzekļu rēķina izdarāmo aizņēmumu principi un kārtība, kā arī citi Plāna ierobežojumi. Grozījumi ieguldījumu politikā un ierobežojumos stājas spēkā ar 2010. gada 1. janvāri. Plāna prospekta grozījumi precizē arī citu informāciju par Līdzekļu pārvaldītāju un Latvijas pensiju sistēmu. Veiktās izmaiņas Plāna prospektā būtiski neietekmēs Plāna dalībniekus un Plāna ieguldījumu portfeli.

Plāna ienesīgums un situācija finanšu un kapitāla tirgū

Plāns pārskata gadā uzrādīja augstu ienesīgumu 10.6%, kas bija nedaudz mazāk, salīdzinot ar nozares vidējo svērto ienesīgumu. Tas liecina, ka Plāna pārvaldnieka īstenotā ieguldījumu stratēģija ir bijusi piesardzīgāka nekā vidēji nozarē. Savukārt par garāku periodu (pēdējos 2 un 3 gados) Plāna ienesīgums bijis augstāks nekā vidēji nozarē. Aktīvo un sabalansēto plānu ienesīgums bijis augstāks nekā konservatīvajiem plāniem, pateicoties akciju cenu pieaugumam 2009.gadā. Salīdzinot ieguldījumu plānu ienesīguma rādītājus, ir jāņem vērā, ka tie ir svārstīgi, tādēļ tie ir objektīvi salīdzināmi tikai ilgākā laika posmā.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums (turpinājums)

Plāna ienesīgums un situācija finanšu un kapitāla tirgū (turpinājums)

2009. gads finanšu tirgos kopumā bija salīdzinoši stabilāks kā finanšu krīzes plosītā 2008. gada nogalē. Lai arī gada sākumā akciju cenas samazinājās, nebija vērojama tikai nepārtraukta krituma tendence, bet gan pamīšus strauju kritumu nomainīja tik pat strauji kāpumi, finanšu tirgiem nervozi reaģējot uz ekonomikas ziņām, kuras turpināja pasliktināties. Pagrieziena punkts finanšu tirgos tika iezīmēts 2. ceturksnī – dramatiskākā ekonomikas krituma daļa bija aiz muguras. Aptaujas un prognozes liecināja par ekonomikas stāvokļa uzlabošanos.

Pārskata gada 2. pusē finanšu un kapitāla tirgū investori turpināja izrādīt interesi par akcijām, līdz ar to akciju cenas pieauga, turpinot kopš marta uzsāktu cenu pieauguma tendenci. Pozitīvi pārsteidza uzņēmumu finanšu rezultāti, jo to peļņas prognozes sākotnēji bija krasi samazinātas, tādējādi sagatavojot investorus sliktām ziņām. Tādējādi ziņas par augstākiem 2. un 3. ceturksņa peļņas rādītājiem veicināja akciju cenu pieaugumu. Sevišķi strauji atguvās augsta riska obligāciju segments un jaunattīstības valstu akciju tirgi, tādējādi atgūstot lielu daļu no pagājušā gada nogalē zaudētās vērtības.

Valdības un centrālās bankas turpināja īstenot ārpuskārtas pasākumus, lai stabilizētu finanšu tirgu un bremzētu ekonomikas sarukuma tempu. Vadošo valstu centrālās bankas pazemināja procentu likmes līdz rekordzemiem līmeņiem (ECB pazemināja procentu likmes vairākos piegājienos līdz 1.0%), kā arī iekļūdināja banku sistēmā papildus līdzekļus. Savukārt valdības ziņoja par apjomīgām finanšu sistēmas stabilizācijas un ekonomikas veicināšanas programmām.

Naudas tirgus procentu likmes samazinājās līdz vēsturiski zemākajam līmenim – 3 mēnešu Euribor likme saruka no 2.85% līdz 0.69%, bet tāda pat termiņa Libor ASV dolāriem saruka no 1.42% līdz 0.25%. Lai arī ir pārāgri prognozēt procentu likmju pieaugumu, jāatzīst, ka procentu likmju samazināšanas potenciāls ir pilnībā izsmelts. Naudas tirgus procentu likmju eiro un ASV dolāriem samazinājums lētākus padara aizņemtus kredītus. Līdzīgā apmērā samazinājās arī eiro valūtā denominēto korporatīvo un valstu parāda vērtspapīru procentu likmes, kas ļāva pelnīt uz šo vērtspapīru cenu pieauguma rēķina.

Latvijā virkne negatīvu notikumu guva virsroku, kā rezultātā lata kurss pret eiro pārsvarā atradās pie intervenču koridora augšējās robežas, kā arī paaugstinājās Latvijas valsts parāda vērtspapīru procentu likmes un banku piedāvātās termiņnoguldījumu procentu likmes. Latu naudas tirgus procentu likmes (Rigibor 3 mēnešiem) pārskata gadā laikā atradās 8%-10% līmenī, bet īslaicīgi vasaras vidū pietuvojās 20% atzīmei. Šāds salīdzinājumā ar eiro procentu likmēm krietni augstāks procentu likmju līmenis atspoguļoja Latvijas valsts un valūtas risku. Vienlaikus Plāna ieguldījumi Latvijas valsts parādzīmēs un termiņnoguldījumos bankās tika izvietoti par salīdzinoši augtām procentu likmēm, kas ļāva Plānam sasniegt augstāku ienesīgumu.

Latu valūtas un naudas tirgu galvenokārt ietekmēja tas, ka valsts budžeta ieņēmumi nepildījās cerētā apjomā, neskatoties uz nodokļu palielināšanu, savukārt izdevumu pusē bija jāveic radikāli taupības pasākumi, lai budžeta deficītu noturētu starptautiskajiem aizdevējiem pieņemamā līmenī un varētu saņemt starptautiskā aizdevuma daļas. Negatīvu vērtējumu Latvija saņēma no kredītreitingu aģentūras S&P, kas pazemināja Latvijas kredītreitingu zem investīciju kategorijas. Gada nogalē latu naudas tirgū procentu likmes pakāpeniski samazinājās, jo Latvijas banku sistēmā bija uzkrājies pietiekams brīvo latu resursu apjoms, kā arī, līdz ar 2010. gada budžeta pieņemšanu un nākamās ārvalstu aizdevuma daļas saņemšanu, uzlabojās arī politiskā situācija.

Akciju un riskantāko obligāciju cenu atgūšanās noteica to, ka pārskata gadā aktīvo un sabalansēto plānu ienesīgums bija augstāks nekā konservatīvajiem plāniem.

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Līdzekļu pārvaldītāja ziņojums (turpinājums)

Administratīvie izdevumi

Izmaksas, kas tiek segtas no Plāna aktīviem, ir atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam 1.50% gadā un atlīdzība Turētājbankai 0.18% gadā no Plāna aktīvu vidējās vērtības. Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam un Turētājbankai tiek aprēķināta ik dienu, uzkrāta mēneša laikā un izmaksāta no Plāna līdzekļiem pēc kārtējā kalendārā mēneša beigām. Maksimālais atlīdzības apjoms par Plāna pārvaldi ir 1.68%. Faktiskie Plāna izdevumi Pārskata gadā Ls 258 079 jeb 1.68% gadā no Plāna aktīvu vidējās vērtības atbilda Plāna prospektā noteiktajam maksimālajam atlīdzības apjomam.

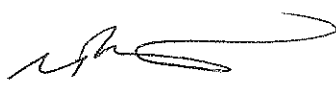
Informācija par notikumiem kopš pārskata perioda beigām līdz pārskata apstiprināšanas dienai

Laika periodā no pārskata periodā pēdējās dienas līdz pārskata apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu Plāna darbības rezultātus pārskata periodā.

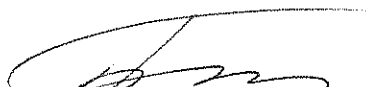
Turpmākās Plāna attīstības prognozes

Sagaidāms, ka 2010. gadā Plāna dalībnieku skaits palielināsies, potenciālajiem dalībniekiem novērtējot Plāna pārdomāto ieguldījumu politiku un sekmīgos darbības rādītājus. Sagaidāms mērens Plāna aktīvu pieauguma temps, ko ietekmēs darba samaksas un pabalstu apjoma samazinājums, kā arī bezdarba līmeņa pieaugums arī turpmāk. Sagaidāms, ka ieguldījumi latos būs mazāk pelnoši kā 2009. gadā, tomēr tie joprojām būs ienesīgāki par ieguldījumiem eiro valūtā. Lai sasniegtu potenciāli augstāku atdevi Plāna dalībniekiem, lielāku uzsvaru plānots likt uz ieguldījumiem akcijās.

Plāna līdzekļus plānots turpināt ieguldīt, pamatā ievērojot līdzšinējo līdzekļu izvietošanu – Latvijas emitentu obligācijās, termiņnoguldījumos bankās, Eirozonas valstīs emitētos kvalitatīvos parāda vērtspapīros, kā arī akciju tirgū.

Uldis Bušs
Valdes priekšsēdētājs

Armānds Ločmelis
Valdes loceklis,
Plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2010. gada 17. martā

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DnB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Paziņojums par līdzekļu pārvaldītāja vadības atbildību

Ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrības DnB NORD Fondi vadība ir atbildīga par ieguldījumu plāna „Aktīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 3” finanšu pārskatu sagatavošanu atbilstoši Latvijas Republikas normatīvo aktu prasībām, kas nosaka, ka ieguldījumu plāna finanšu pārskati tiek sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienības (turpmāk – ES) apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Finanšu pārskati, kas atspoguļoti no 10. līdz 38. lappusei, sniedz patiesu priekšstatu par ieguldījumu plāna finansiālo stāvokli 2009. gada 31. decembrī, tā 2009. gada darbības rezultātiem un naudas plūsmu.

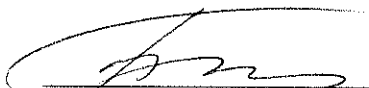
Sabiedrības vadība ir atbildīga par atbilstošas uzskaites sistēmas nodrošināšanu, ieguldījumu plāna aktīvu saglabāšanu, kā arī par krāpšanas un citu ieguldījumu plānā izdarītu pārkāpumu atklāšanu un novēršanu.

Iepriekš minētie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar ES apstiprinātiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem.

Finanšu pārskatu sagatavošanas gaitā vadības pieņemtie lēmumi un izdarītie novērtējumi ir bijuši piesardzīgi un pamatoti.

Uldis Bušs
Valdes priekšsēdētājs

Armands Lōcmelis
Valdes loceklis,
Plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2010. gada 17. martā

Nr. CA 2 / 6

Rīgā, 2010. gada 21. janvārī

Turētājbankas ziņojums par laika periodu
no 2009. gada 01. janvāra līdz 2009. gada 31. decembrim

Saskaņā ar Latvijas Republikas Valsts fondēto pensiju likumu, Ieguldījumu pārvaldes sabiedrību likumu un 2005. gada 11. janvārī noslēgto Turētājbankas līgumu (turpmāk – Turētājbankas līgums) AS DnB NORD Banka, reģistrēta Latvijas Republikas Uzņēmumu reģistra Komercreģistrā ar vienotās reģistrācijas numuru 40003024725, juridiskā adrese: Rīgā, Smilšu ielā 6, LV-1803, (turpmāk – Turētājbanka) veic IPAS DnB NORD Fondu (turpmāk – Sabiedrība) pārvaldītā ieguldījumu plāna “Aktīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 3” (turpmāk – Plāns) turētājbankas pienākumus.

Saskaņā ar normatīvajiem aktiem un Turētājbankas līgumu Turētājbankas galvenie pienākumi ir sekojoši:

- nodrošināt nepieciešamo Plāna kontu atvēršanu, un veikt tajos ieskaitīto Plāna līdzekļu glabāšanu atbilstoši normatīvo aktu un Turētājbankas līguma noteikumiem.
- veikt operācijas ar Plāna līdzekļiem uz atbilstoša Sabiedrības rīkojuma pamata, iepriekš pārliecinoties par minētā rīkojuma atbilstību normatīvo aktu prasībām;
- sekot, lai Sabiedrības veiktās Plāna vērtības un Plāna daļas vērtības noteikšana notiktu saskaņā ar normatīvo aktu prasībām.

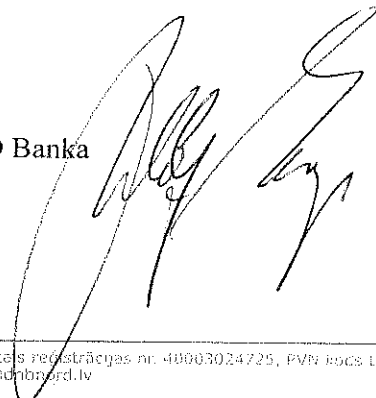
Turētājbanka un Sabiedrība ir solidāri atbildīgas par Plānam nodarītajiem zaudējumiem, ja Turētājbanka ir devusi piekrišanu darījumam, kas neatbilst normatīvo aktu prasībām, vai nav iesniegusi pretenziju par noteikto prasību pārkāpumu.

Turētājbankai ir pienākums pilnā apmērā atlīdzināt Plāna dalībniekiem un Sabiedrībai zaudējumus, kas nodarīti, ja Turētājbanka ar nolūku vai aiz neuzmanības pārkāpusi normatīvos aktus vai Turētājbankas līgumu.

Ņemot vērā Turētājbankas rīcībā esošās ziņas, ko sniegusi Sabiedrība, Turētājbanka uzskata, ka:

1. Plāna līdzekļi tiek glabāti atbilstoši Valsts fondēto pensiju likuma prasībām;
2. Plāna vērtības aprēķins atbilst Valsts fondēto pensiju likumā, Plāna prospektā un Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanas pārskatu sagatavošanas noteikumos noteiktajai kārtībai;
3. Sabiedrības rīkojumi par darījumiem ar Plāna līdzekļiem atbilst Valsts fondēto pensiju likuma, 2005. gada 16. februārī starp Valsts sociālas apdrošināšanas aģentūru un Sabiedrību noslēgtā līguma par valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu pārvaldīšanu, Plāna prospekta un Turētājbankas līguma prasībām.

Andris Ozoliņš
AS DnB NORD Banka
Valdes priekšsēdētājs

Rudolf Karges
AS DnB NORD Banka
Valdes loceklis

NEATKARĪGU REVIDENTU ZIŅOJUMS

Vaists fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāna
„Aktīvais ieguldījuma plāns DnB NORD 3” dalībniekiem

Ziņojums par finanšu pārskatu

Mēs esam veikuši Valsts fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāna „Aktīvais ieguldījuma plāns DnB NORD 3” (turpmāk tekstā - Plāns) 2009. gada finanšu pārskata, kas atspoguļots pievienotā 2009. gada pārskatā no 10. līdz 38. lappusei, revīziju. Revidētais finanšu pārskats ietver 2009. gada 31. decembra Plāna aktīvu un saistību pārskatu, ienākumu un izdevumu pārskatu, neto aktīvu kustības pārskatu, kā arī nozīmīgu grāmatvedības uzskaites principu kopsavilkumu un citu paskaidrojošu informāciju pielikumā.

Vadības atbildība par finanšu pārskata sagatavošanu

Ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrība „DnB NORD Fond” (turpmāk tekstā – Sabiedrība) vadība ir atbildīga par šī finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kas apstiprināti lietošanai Eiropas Savienībā Šī atbildība ietver tādas iekšējās kontroles izveidošanu, ieviešanu un uzturēšanu, kas nodrošina finanšu pārskata, kas nesatur ne krāpšanas, ne kļūdu izraisītas būtiskas neatbilstības, sagatavošanu un patiesu atspoguļojumu, atbilstošu grāmatvedības uzskaites principu izvēli un piemērošanu, kā arī apstākļiem atbilstošu grāmatvedības aplēšu sagatavošanu.

Revidenta atbildība

Mēs esam atbildīgi par atzinumu, ko, pamatojoties uz mūsu veikto revīziju, izsakām par šo finanšu pārskatu. Mēs veicām revīziju saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kas apstiprināti lietošanai Eiropas Savienībā. Šie standarti nosaka, ka mums jāievēro ētikas prasības un jāplāno un jāveic revīzija tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību par to, ka finanšu pārskatos nav būtisku neatbilstību.

Revīzija ietver procedūras, kas tiek veiktas, lai gūtu revīzijas pierādījumus par finanšu pārskatā uzrādīto summu un atklātās informācijas pamatotību. Procedūras tiek izvēlētas, pamatojoties uz revidenta profesionālu vērtējumu, ieskaitot krāpšanas vai kļūdu izraisītu būtisku neatbilstību riska novērtējumu finanšu pārskatā. Veicot šo riska novērtējumu, revidents ņem vērā iekšējo kontroli, kas izveidota, lai nodrošinātu finanšu pārskata sagatavošanu un tajā sniegtās informācijas patiesu atspoguļošanu, ar mērķi noteikt apstākļiem piemērotas revīzijas procedūras, bet nevis lai izteiktu atzinumu par kontroles efektivitāti. Revīzija ietver arī pielietoto grāmatvedības uzskaites principu un nozīmīgu Sabiedrības vadības izdarīto pieņemumu pamatotības, kā arī finanšu pārskatā sniegtās informācijas vispārēju izvērtējumu.

Uzskatām, ka mūsu iegūtie revīzijas pierādījumi ir pietiekami un atbilstoši mūsu revīzijas atzinuma izteikšanai.

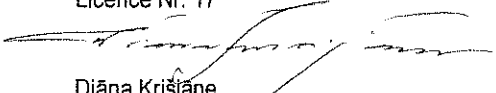
Atzinums

Mūsaprāt iepriekš minētais finanšu pārskats sniedz skaidru un patiesu priekšstatu par Vaists fondēto pensiju shēmas līdzekļu ieguldījumu plāna „Aktīvais ieguldījuma plāns DnB NORD 3” finansiālo stāvokli 2009. gada 31. decembrī, kā arī par tā finanšu rezultātiem un naudas plūsmām 2009. gadā saskaņā ar Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem, kas apstiprināti lietošanai Eiropas Savienībā.

Ziņojums par vadības ziņojuma atbilstību

Mēs esam iepazinušies arī ar vadības ziņojumu par 2009. gadu, kas atspoguļots pievienotā 2009. gada pārskatā no 4. līdz 7. lappusei, un nesam atklājuši būtiskas neatbilstības starp šajā vadības ziņojumā un 2009. gada finanšu pārskatā atspoguļoto finanšu informāciju.

SIA „Ernst & Young Baltic”
Licence Nr. 17

Diāna Krišjāne
Valdes priekšsēdētāja
LR zvērināta revidente
Sertifikāts Nr. 124

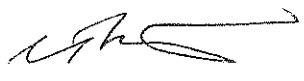
Rīgā, 2010. gada 17. martā

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
"AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3"
2009. GADA PĀRSKATS

Aktīvu un saistību pārskats

	Pielikums	31.12.2009 Ls	31.12.2008 Ls
<u>Aktīvi</u>			
Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā	4	8 994 524	7 820 200
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	5	6 934 930	4 918 409
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	6	1 089 538	837 577
KOPĀ AKTĪVI		17 018 992	13 576 186
<u>Saistības</u>			
Uzkrātie izdevumi	7	(23 934)	(18 769)
KOPĀ SAISTĪBAS		(23 934)	(18 769)
<u>NETO AKTĪVI</u>		16 995 058	13 557 417

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

 _____
 Uldis Bušs
 Valdes priekšsēdētājs

 Armands Ločmelis
 Valdes loceklis,
 Plāna pārvaldnieks

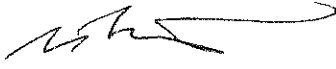
Rīgā, 2010. gada 17. martā

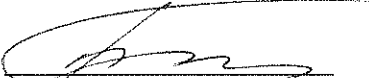
VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
"AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3"
2009. GADA PĀRSKATS

Ienākumu un izdevumu pārskats

	Pielikums	2009 Ls	2008 Ls
<u>Ienākumi</u>			
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm		751 638	386 055
Procentu ienākumi par parāda vērtspapīriem		158 812	107 437
Ienākumi no dividendēm		1 599	2 283
Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums, neto	9	353 702	(101 246)
Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums, neto	10	570 913	(702 485)
Pārējie ienākumi	11	-	7 866
Kopā ienākumi		1 836 664	(300 090)
<u>Izdevumi</u>			
Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam	13	(231 068)	(152 179)
Atlīdzība Turētājbankai		(27 728)	(18 261)
Pārējie ieguldījumu plāna pārvaldes izdevumi	12	(14 746)	(409)
Kopā izdevumi		(273 542)	(170 849)
<u>NETO AKTĪVU PIEAUGUMS</u>		1 563 122	(470 939)

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

 _____
 Uldis Bušs
 Valdes priekšsēdētājs

 _____
 Armands Ločmelis
 Valdes loceklis,
 Plāna pārvaldnieks

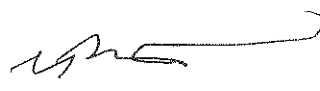
Rīgā, 2010. gada 17. martā

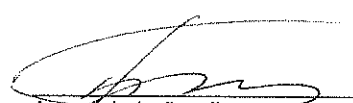
VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
"AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3"
2009. GADA PĀRSKATS

Neto aktīvu kustības pārskats

	2009 Ls	2008 Ls
Neto aktīvi pārskata perioda sākumā	13 557 417	6 389 712
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas	7 105 906	9 406 975
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās un izmaksājamās naudas summas	(5 231 387)	(1 768 331)
Neto aktīvu pieaugums no darījumiem ar Plāna daļām	<u>1 874 519</u>	<u>7 638 644</u>
ieguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu pieaugums/(samazinājums)	1 563 122	(470 939)
Neto aktīvu pieaugums pārskata periodā	<u>3 437 641</u>	<u>7 167 705</u>
Neto aktīvi pārskata perioda beigās	<u>16 995 058</u>	<u>13 557 417</u>
ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata perioda sākumā	12 598 140	5 666 634
ieguldījumu plāna daļu skaits pārskata perioda beigās	14 274 690	12 598 140
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata perioda sākumā	1.076144	1.127603
Neto aktīvi uz vienu ieguldījumu plāna daļu pārskata perioda beigās	1.190573	1.076144

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

 _____
 Uldis Bušs
 Valdes priekšsēdētājs

 _____
 Armands Ločmelis
 Valdes loceklis,
 Plāna pārvaldnieks

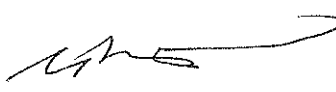
Rīgā, 2010. gada 17. martā

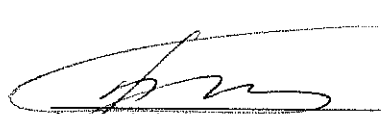
VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
"AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3"
2009. GADA PĀRSKATS

Naudas plūsmas pārskats

	2009 Ls	2008 Ls
Pamatdarbības naudas plūsma		
Ieguldījumu rezultātā gūtais neto aktīvu pieaugums/(samazinājums)	1 563 122	(470 939)
Finanšu aktīvu (palielinājums)/samazinājums pārvērtēšanas rezultātā	(570 913)	702 485
Saņemtās dividendes	(1 599)	(2 283)
Uzkrāto izdevumu palielinājums	5 165	9 761
Vērtspapīru pirkšana	(7 864 013)	(7 197 027)
Vērtspapīru pārdošana	7 260 602	1 220 589
Termiņnoguldījumu izvietošana	(11 906 974)	(5 626 979)
Termiņnoguldījumu atgriešana	9 890 453	3 940 262
Saņemtas dividendes	1 599	2 283
Pamatdarbības neto naudas plūsma	(1 622 558)	(7 421 848)
Finansēšanas darbības naudas plūsma		
No Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras saņemtās naudas summas	7 105 906	9 406 975
Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūrai izmaksātās naudas summas	(5 231 387)	(1 768 331)
Finansēšanas darbības neto naudas plūsma	1 874 519	7 638 644
Naudas un naudas ekvivalentu pieaugums	251 961	216 796
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada sākumā	837 577	620 781
Nauda un tās ekvivalenti pārskata gada beigās	1 089 538	837 577

Pielikumi no 14. līdz 38. lapai ir šo finanšu pārskatu neatņemama sastāvdaļa.

 _____
 Uldis Bušs
 Valdes priekšsēdētājs

 _____
 Armands Ločmelis
 Valdes loceklis,
 Plāna pārvaldnieks

Rīgā, 2010. gada 17. martā

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DnB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem

1. Vispārīgā informācija

1.1 Informācija par ieguldījumu plānu

Ieguldījumu plāns “Aktīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 3” reģistrēts Finanšu un kapitāla tirgus komisijā 2005. gada 16. februārī un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu. Plāns pārvalda 2. pensiju līmeņa jeb valsts fondēto pensijas shēmas līdzekļus.

Ieguldījumu plānu mērķis ir nodrošināt ieguldījuma vērtības palielinājumu ilgtermiņā, lai aizsargātu tā dalībnieku pensijas kapitālu no inflācijas, sekmētu straujāku pensijas kapitāla palielinājumu, nākotnē ļaujot saņemt lielāku vecuma pensiju kā piedaloties tikai pensiju sistēmas pirmajā līmenī. Ieguldījumu plānu līdzekļu izvietojums parāda vērtspapīros (obligācijās un parādzīmēs) aizsargā to vērtību no straujām īstermiņa svārstībām, sekmējot stabilu vērtības pieaugumu. Ieguldījumu plāna “Aktīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 3” mērķis tiek panākts plāna līdzekļus ieguldot augstas kvalitātes drošos valsts, pašvaldību un komercsabiedrību parāda vērtspapīros (obligācijās), noguldījumos kredītiestādēs un ieguldījumu fondu apliecībās, kā arī daļu plāna līdzekļu (līdz 50%) ieguldot akciju tirgū, jo saskaņā ar investīciju teoriju noteiktā laika periodā ieguldījumi akciju tirgū ļauj sasniegt augstāku ienesīgumu nekā ieguldījumi parāda vērtspapīros.

Ieguldījumu plāns nav juridiska persona un tas nav emitējis pašu kapitāla akcijas vai daļas. Ieguldījumu plāna dzēšanās daļas netiek kotētas biržā un publiski tirgotas.

Ieguldījumu plānu pārvalda ieguldījumu pārvaldes akciju sabiedrību DnB NORD Fondi (turpmāk – Sabiedrība vai Līdzekļu pārvaldītājs). Sabiedrība ir akciju sabiedrība, kas ir reģistrēta Latvijas Republikā 2004. gada 10. septembrī un darbojas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanu. IPAS DnB NORD Fondi juridiskā adrese ir Smiļšu iela 6, Rīga, LV-1803 Latvija.

Sabiedrība pārvalda arī divus citus fondēto pensiju shēmas ieguldījumu plānus: “Konservatīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 1” un „Aktīvais ieguldījumu plāns DnB NORD 3”, atvērto ieguldījumu fondu „DnB NORD Mērķa fonds”, kā arī individuālu klientu ieguldījumu portfeļus.

Finanšu pārskatus 2010. gada 17. martā ir apstiprinājusi IPAS DnB NORD Fondi vadība.

1.2 Pensiju sistēma Latvijā

Šis apraksts ir sniegts vispārīgas informācijas nolūkos. Pilnīgu informāciju dalībnieki var iegūt Plāna Prospektā un likumdošanas aktos.

Latvijā ir izveidota trīs līmeņu pensiju sistēma. Sistēma apvieno katra personīgās intereses pensiju apdrošināšanā ar paaudžu solidaritātes principu.

Pensiju 1. līmenis – valsts obligātā nefondētā jeb neuzkrājošā pensiju shēma, kurā iesaistās visi iedzīvotāji, par kuriem tiek veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas. Tas ir balstīts uz paaudžu un dzimumu solidaritātes principa, ka iedzīvotāju maksājumi vecuma pensijām netiek uzkrāti kā ilgtermiņa ieguldījumi, bet izlietoti, lai izmaksātu vecuma pensijas esošajai pensionāru paaudzei.

Pensiju sistēmas 1. līmenis tika ieviests 1996. gada 1. janvārī, un tā dalībnieki ir visi iedzīvotāji, kas ir veikuši sociālā nodokļa iemaksas. Pensiju sistēmas 1. līmenis nodrošina ar vecuma pensiju visus, kam darba stāžs sasniedz 10 gadus. Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra (turpmāk – VSAA) aprēķina un izmaksā 1. līmeņa vecuma pensiju. Pašreiz sociālā nodokļa likme darba ņēmējiem ir 33.09% no darba ienākumiem. 20% no darba ienākumiem tiek reģistrēti individuālā pensijas kontā. No atlikušās iemaksu daļas tiek izmaksāti bezdarba, darba negadījumu, slimības u.c. pabalsti

Pensiju 2. līmenis tika ieviests 2001. gada 1. jūlijā. Sākot ar šo datumu, daļa no dalībnieku veiktajām valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām netiek izmaksāta esošajiem pensionāriem, bet gan ieguldīta un uzkrāta dalībnieka pensijai. Ieguldījumu mērķis ir nodrošināt, lai pensijas kapitāls pieaugtu straujāk nekā inflācija un vidējā darba alga valstī.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumī finanšu pārskatiem (turpinājums)

1 Vispārīgā informācija (turpinājums)

1.2 Pensiju sistēma Latvijā (turpinājums)

20% no darba samaksas tiek reģistrēti individuālā pensijas kontā, kas tiek pārdalītas starp pensiju sistēmas 1. un 2. līmeni sākotnēji attiecīgi 18% un 2%, 2007. gadā – 16% un 4%, 2008. gadā – 12% un 8%, 2009. un 2010. gadā – 18% un 2%, 2011. gadā paredzēta pārdale attiecībā 16% un 4%, bet no 2012. gada – 14% un 6%. Tādējādi papildu iemaksas, pievienojoties pensiju sistēmas 2. līmenim nav jāveic un kopējās sociālā nodokļa iemaksas nemainās.

Pensiju sistēmas 2. līmeni administrē VSAA, kas ir atbildīga par dalībnieku sociālo iemaksu reģistrēšanu dalībnieka kontā un to uzskaiti. Daļa no šo funkciju veikšanas uz līguma pamata ir nodota Latvijas Centrālajam depozitārijam. Katram dalībniekam ir tiesības izvēlēties līdzekļu pārvaldītāju, kas pārvaldīs dalībnieka uzkrātās iemaksas, iesniedzot iesniegumu VSAA. Dalībnieki var mainīt izvēlēto līdzekļu pārvaldītāju vienu reizi gadā un divas reizes gadā ieguldījumu plānu viena līdzekļu pārvaldītāja ietvaros. VSAA veic dalībnieku kapitāla iemaksas un izmaksas (skat. 2.10. pielikumu).

Līdz 2002. gada beigām vienīgais fondēto pensiju līdzekļu pārvaldītājs bija Valsts kase. Sākot ar 2002. gada oktobri, dalībnieki var izvēlēties valsts vai privāto līdzekļu pārvaldītāju ieguldījumu plānu, kurā ieguldīt savu 2. līmeņa pensijas kapitālu. Privāto līdzekļu pārvaldītāju piedāvātie ieguldījuma plāni sāka darboties 2003. gada 1. janvārī. Valsts Kase pārtrauca fondēto pensiju līdzekļu pārvaldi 2007. gada oktobrī, un plāna aktīvi tika pārdalīti starp privātajiem pārvaldītājiem.

Pensiju sistēmas 3. līmenis – privātā brīvprātīgā pensiju shēma paredz, ka dalībnieku pašu un viņu labā brīvprātīgi veiktās naudas līdzekļu iemaksas privātajos pensiju fondos tiek ieguldītas finanšu tirgos un uzkrātas, lai veidotu papildu uzkrājumus savai vecuma pensijai.

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti, pamatojoties uz zemāk minētajiem grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principiem. Šie principi ir izmantoti iepriekšējos gados, ja vien nav norādīts citādi.

2.1 Uzskaites pamati

Šie finanšu pārskati ir sagatavoti saskaņā ar Eiropas Savienībā apstiprinātajiem Starptautiskajiem finanšu pārskatu standartiem (SFPS).

Finanšu pārskati ir sagatavoti, balstoties uz sākotnējo izmaksu uzskaites metodi, papildus pielietojot finanšu aktīvu novērtēšanu patiesajā vērtībā ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

Visi rādītāji finanšu pārskatos ir norādīti Latvijas latos (Ls), ja nav norādīts citādi.

26. Starptautiskais grāmatvedības standarts (turpmāk – SGS) netiek piemērots šo finanšu pārskatu sagatavošanā, jo plāns ietilpst valsts izveidotā pensiju sistēmā. Plāna rīcībā nav informācija par saņemto līdzekļu īpašniekiem un tas neadministrē un tam nav pieeja pensiju izmaksu aprēķiniem. Saņemamo naudas summu apmērs ir atkarīgs no dalībnieku valsts sociālās apdrošināšanas iemaksām.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.1 Uzskaites pamati (turpinājums)

Jauno vai grozīto standartu un interpretāciju piemērošana pārskata periodā

ES pieņemti un kopš 2009. gada 1. janvāra spēkā stājušies šādi SFPS grozījumi un SFPIK interpretācijas:

SFPS Nr. 7 „Finanšu instrumenti: informācija sniegšana”. Standarta grozījumi izdoti 2009. gada martā un piemērojami pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. janvārī vai vēlāk. Saskaņā ar šiem grozījumiem jāatklāj papildu informācija par patiesās vērtības noteikšanu un likviditātes risku. Par visiem finanšu instrumentiem, kas tiek atzīti patiesajā vērtībā, jāsniedz informācija par patiesās vērtības novērtējumiem, klasificējot tos pēc novērtēšanā izmantotajiem datiem, izmantojot patiesās vērtības trīs līmeņu hierarhiju, kā arī pēc to kategorijām. Turklāt tagad saistībā ar patiesās vērtības novērtējumiem patiesās vērtības hierarhijas 3. līmenī jāatspoguļo saskaņošana starp sākuma un beigu atlikumu, kā arī informācija par nozīmīgu pārvešanu no viena patiesās vērtības hierarhijas līmeņa uz citu. Plāns pieņēmis šos grozījumus, sākot ar 2009. gada 1. janvāri (skatīt 4c pielikumu). Informāciju par likviditātes risku, kas atspoguļota 3c. piezīmē, šie grozījumi būtiski neietekmē.

Pārskata periodā grozītās vai spēkā stājušās SFPS, SGS un SFPIK, kuras Plāns ir piemērojis, un kurām nav būtiskas ietekmes uz finanšu pārskatiem.

Grozījumi SGS Nr.1 „Finanšu pārskatu sniegšana” (pārstrādāts). Saskaņā ar 1. SGS grozījumiem jāatspoguļo kapitāla pārvaldības mērķi, politika un līdzekļi. Būtiskākās 1R. SGS izmaiņas, kas atspoguļotas šajos finanšu pārskatos ir nosaukumu maiņa sekojošiem finanšu pārskatiem: „Bilance” mainīts uz „Finanšu stāvokļa pārskats”, kā arī „Peļņas vai zaudējumu aprēķins” uz „Apvienotais ienākumu pārskats”.

Grozījumi SGS Nr. 23 „Aizņēmumu izmaksas”. Grozījumi izslēdz visu aizņēmumu izmaksu norakstīšanu peļņā vai zaudējumos un nosaka, ka visas aizņēmumu izmaksas ir jākapitalizē, ja tās ir tieši attiecināmas uz kritērijiem atbilstoša aktīva iegādi, rekonstrukciju vai ražošanu. Šie grozījumi neietekmē Plāna finanšu stāvokli vai darbības rezultātus.

SFPIK 9. interpretācija „Atvasināto instrumentu otrreizējā atzīšana” un SGS Nr. 39 „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”. Izmaiņas saistītas izvērtēt nepieciešamību iekļautā atvasinātā finanšu instrumenta atzīšanu atsevišķi no pamata līguma, gadījumā, ja uzņēmums veic finanšu instrumenta pārklasifikāciju no patiesajā vērtībā vērtētajiem finanšu aktīviem ar atspoguļojumu peļņā vai zaudējumos.

Šāds novērtējums veicams, pamatojoties uz apstākļiem, kas ir bijuši spēkā dienā, kad uzņēmums pirmoreiz kļuvis par līgumslēdzēju pusi, vai dienā, kad veikti jebkādi līguma grozījumi, kas būtiski ietekmē ar līgumu saistītās naudas plūsmas. SGS Nr. 39 tagad nosaka, ka, ja iegulto atvasināto finanšu instrumentu nevar ticami novērtēt, visu hibrīda (kombinēto) instrumentu joprojām jāklasificē kā finanšu instrumentu patiesajā vērtībā ar pārvērtēšanu peļņā vai zaudējumos. Šo grozījumu pieņemšana Plāna finansiālo stāvokli un darbības rezultātus neietekmēja.

SFPIK 13. interpretācija „Programmas, kuras vērstas uz klientu piesaistīšanu”. Saskaņā ar šo interpretāciju klientu lojalitātes bonuspunkti tiek uzskaitīti kā atsevišķa tā pārdošanas darījuma komponente, kura ietvaros tie piešķirti, līdz ar to daļa no saņemtās atlīdzības patiesās vērtības tiek attiecināta uz bonuspunktiem un attiecīgo ieņēmumu atzīšana tiek atlikta uz periodu, kad šie bonuspunkti tiek izmantoti. Šis interpretācijas pieņemšana Plāna finansiālo stāvokli un darbības rezultātus neietekmēja.

SFPIK 16. interpretācija „Neto ieguldījumu risku ierobežošana ārvalstu darījumos”. Šī interpretācija piemērojama pēc tās spēkā stāšanās. SFPIK 16. interpretācija sniedz norādījumus riska ierobežošanas uzskaitē, kurš izriet no ieguldījuma darbībās ārvalstīs. Līdz ar to tā sniedz norādījumus to ārvalstu valūtas risku identificēšanai, kam piemērojama ārvalstu valūtas riska ierobežošanas uzskaitē, kas izriet no ieguldījuma darbībās ārvalstīs, kā arī par to, kas Plānā var būt to riska ierobežošanas instrumentu turētājs, kuri ir neto ieguldījumu ārvalstu darbībās riska ierobežotāji, lai tiem varētu piemērot riska ierobežošanas uzskaitē, un par to, kā uzņēmumam jānosaka ārvalstu valūtas guvumu vai zaudējumu apmērs gan saistībā ar ieguldījumiem, gan riska ierobežošanas instrumentiem, kas pēc ieguldījumu atsavināšanas jāpārvērtē. Šis interpretācijas pieņemšana Plāna finansiālo stāvokli un darbības rezultātus neietekmēja.

SFPS Nr. 8 „Darbības segmenti”. Darbības segmenti nosaka informācijas uzrādīšanu par darbības segmentiem, dalījumā pa struktūrvienībām, kuras vadība uzrauga, pieņemot lēmumus, attiecībā uz pamatdarbības jautājumiem. Atbilstoši šī SFPS prasībām, informāciju par darbības segmentiem obligāti ir jāatklāj uzņēmumiem, kuru pašu kapitāla instrumenti vai parāda vērtspapīri ir publiskajā apgrozībā. Plānam nav pašu kapitāla instrumentu, līdz ar to šajos finanšu pārskatos nav atklāta informācija par darbības segmentiem.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.1 Uzskaites pamati (turpinājums)

Standarti un interpretācija, kas ir izdoti, bet vēl nav stājušies spēkā

Finanšu pārskatu sastādīšanas brīdī sekojoši standarti un interpretācijas ir izdoti, bet stāsies spēkā pārskata periodos pēc 2010. gada 1. janvāra un kurus Plāns nav piemērojis ar agrāku datumu:

Grozījumi SFPS Nr. 2 „Maksājumi ar akcijām” (spēkā pēc pieņemšanas ES, bet ne ātrāk kā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2010. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumi sniedz skaidrojumus par jomu un uzskaiti gadījumos, kad par uzņēmuma veiktajiem maksājumiem ar akcijām norēķini tiek veikti naudā. Šie grozījumi neietekmēs Plāna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus, jo Plāns nav veicis šādus maksājumus ar akcijām.

Grozījumi SFPS Nr. 3 „Uzņēmējdarbības apvienošana” un SGS Nr. 27 „Konsolidētie un atsevišķie finanšu pārskati” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. jūlijā vai vēlāk). SFPS Nr. 3 jaunajā redakcijā ieviestas vairākas izmaiņas uzņēmējdarbības apvienošanas uzskaitē, kas ietekmēs atzītās nemateriālās vērtības apmēru, tā perioda pārskatā atspoguļotos rezultātus, kurā notikusi uzņēmuma iegāde, kā arī nākamo periodu pārskatos uzrādītos rezultātus. SGS Nr. 27 jaunā redakcija nosaka, ka izmaiņas līdzdalībā meitas uzņēmumu kapitālā (ja netiek zaudēta kontrole) jāuzskaita kā pašu kapitāla darījumi. Līdz ar to šādu darījumu rezultātā vairs neradīsies nekāda nemateriālā vērtība, nedz arī peļņa vai zaudējumi. Bez tam šī standarta jaunā redakcija maina arī meitas uzņēmuma zaudējumu uzskaiti, kā arī kontroles pār meitas uzņēmumu zaudēšanas uzskaiti. Saistībā ar iepriekš minētajām izmaiņām tika veikti grozījumi arī šādos standartos: SGS Nr. 7 „Naudas plūsmas pārskati”, SGS Nr. 12 „Ienākuma nodokļi”, SGS Nr. 21 „Ārvalstu valūtas kursu izmaiņu ietekme”, SGS Nr. 28 „Ieguldījumi asociētajos uzņēmumos” un SGS Nr. 31 „Līdzdalība kopuzņēmumos”. Šie grozījumi neietekmēs Plāna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus, jo Plāns nav veicis uzņēmējdarbības apvienošanu.

SFPS Nr. 9 „Finanšu instrumenti” (spēkā pēc pieņemšanas ES, bet ne ātrāk kā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2013. gada 1. janvārī vai vēlāk).

SFPS Nr. 9 ar laiku aizstās SGS Nr. 39. SGSP ir izdevusi pirmo šī standarta daļu, nosakot jaunu finanšu aktīvu klasifikāciju un novērtēšanas principus. Plāns vēl nav izvērtējis šīs standarta ieviešanas ietekmi.

Grozījumi SGS Nr. 24 „Informācijas atklāšana par saistītajām personām” (spēkā pēc pieņemšanas ES, bet ne ātrāk kā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2011. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumos vienkāršota jēdziena „saistītā persona” definīcija, precizējot tā nozīmi un novēršot neskaidrības. Grozījumos paredzēts arī daļēji no informācijas sniegšanas atbrīvot ar valsts sektoru saistītus uzņēmumus un organizācijas. Šie grozījumi neietekmēs Plāna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus, tomēr tie var ietekmēt informācijas atklāšanu par saistītajām personām.

Grozījumi SGS Nr. 32 „Finanšu instrumenti: informācijas sniegšana” – „Tiesību klasifikācija” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2010. gada 1. februārī vai vēlāk). Grozījumi maina jēdzienu „finanšu saistības”, izslēdzot atsevišķas tiesības, iespēju līgumus un garantijas. Šie grozījumi neietekmēs Plāna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus, jo Plānam nav šādu instrumentu.

Grozījumi SGS Nr. 39 „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana” – „Attiecināmie pret risku nodrošinātie posteņi” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. jūlijā vai vēlāk). Grozījumi attiecas uz vienaspusēja riska noteikšanu pret risku nodrošinātajā postenī, kā arī uz inflācijas kā ierobežota riska vai tā daļas noteikšanu atsevišķās situācijās. Minētie grozījumi paskaidro, ka uzņēmums drīkst noteikt zināmu finanšu instrumenta patiesās vērtības izmaiņu daļu vai ar to saistītās naudas plūsmas izmaiņu daļu kā pret risku nodrošinātu posteni. Minētie grozījumi neietekmēs Plāna finansiālo stāvokli vai rezultātus, jo Plāns nav veicis šādu risku ierobežošanu.

2009. gadā veiktie ikgadējie uzlabojumi SFPS.

2008. gada maijā un 2009. gada aprīlī SGS Padome izdeva standartu grozījumu apkopojumus, galvenokārt, lai novērstu neatbilstības un precizētu tekstus. Katram standartam ir savi pārejas noteikumi. Otro apkopojumu, kas izdots 2009. aprīlī, vēl jāapstiprina ES. Tālāk tekstā minēto grozījumu (kas visi vēl nav pieņemti) piemērošanas ietekmē var mainīties Plāna grāmatvedības politika, taču Plāna finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus tas neietekmēs:

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.1 Uzskaites pamati (turpinājums)

- SFPS Nr. 5 „Pārdošanai turēti ilgtermiņa ieguldījumi un pārtrauktas darbības”. Precizē, ka saistībā ar ilgtermiņa ieguldījumiem un atsavināšanas grupām, kas klasificētas kā turētas pārdošanai, jāsniedz tikai tā informācija, kas prasīta SFPS Nr. 5. Citos SFPS noteiktās prasības informācijas atklāšanai piemērojamas tikai tādā gadījumā, ja tas īpaši noteikts attiecībā uz šādiem ilgtermiņa ieguldījumiem vai pārtrauktām darbībām.
- SFPS Nr. 8 „Darbības segmenti”. Precizē, ka par segmentu ir jānorāda tikai tie aktīvi un saistības, kas ir iekļautas segmenta aktīvu un segmenta saistību rādītājos, kurus izmanto galvenais darbības lēmumu pieņēmējs.
- SGS Nr. 7 „Naudas plūsmas pārskati”: skaidri nosaka, ka tikai aktīva atzīšanas rezultātā radušās izmaksas var tikt klasificētas kā naudas plūsma no ieguldīšanas darbības;
- SGS Nr. 36 „Aktīvu vērtības samazināšanās”. Grozījums paskaidro, ka lielākā vienība, uz kuru pirms apvienošanas finanšu pārskata sagatavošanas nolūkā drīkst attiecināt uzņēmējdarbības apvienošanas rezultātā iegūto nemateriālo vērtību, ir darbības segments, kā definēts SFPS Nr.8.

Tālāk minēto standartu grozījumi, kas izriet no SFPS uzlabojumiem, nekādi neietekmēs ne Plāna grāmatvedības politiku, ne tā finansiālo stāvokli vai darbības rezultātus:

- SFPS Nr. 2 „Maksājumi ar akcijām”;
- SGS Nr. 1 „Finanšu pārskatu sniegšana”;
- SGS Nr. 17 „Noma”;
- SGS Nr. 38 „Nemateriālie ieguldījumi”;
- SGS Nr. 39 „Finanšu instrumenti: atzīšana un novērtēšana”;
- SFPIK 9. interpretācija „legulto atvasināto finanšu instrumentu pārvērtēšana”;
- SFPIK 16. interpretācija „Neto ieguldījumu risku ierobežošana ārvalstu darījumos”.

SFPIK 12. interpretācija „Pakalpojumu koncesijas līgumi” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 25. martā vai vēlāk). Šī interpretācija attiecas uz pakalpojumu koncesionāriem un paskaidro, kā uzskaitē atspoguļojamas no pakalpojumu koncesijas izrietošās tiesības un pienākumi. Šī interpretācija Plāna finanšu pārskatus neietekmē.

SFPIK 14. interpretācija „SGS Nr. 19 - Fiksēto pabalstu aktīva limits, minimālā finansējuma prasības un to mijiedarbība (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2011. gada 1. janvārī vai vēlāk). Grozījumā mainīta avansā veikto nākotnes iemaksu uzskaites kārtība, ja pastāv minimālā finansējuma prasības. Šis grozījums konsolidētos finanšu pārskatus neietekmēs, jo Plānam nav fiksēto pabalstu aktīvu.

SFPIK 17. interpretācija „Nenaudas aktīvu sadale īpašniekiem (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 31. oktobrī vai vēlāk). Šajā interpretācijā sniegtas pamatnostādnes pareizai grāmatvedības uzskaitē, ja uzņēmums kā dividendes saviem īpašniekiem sadala citus aktīvus, izņemot naudu. SFPIK 17. interpretācija neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus, jo Plāns saviem īpašniekiem nepiešķir nenaudas aktīvus.

SFPIK 18. interpretācija „Klientu aktīvu pārvedumi” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2009. gada 1. jūlijā vai vēlāk). Šī interpretācija sniedz norādījumus, kā uzskaitīt līgumus, saskaņā ar kuriem uzņēmums saņem no klienta pamatlīdzekļus, kuri uzņēmuma pēc tam jāizmanto vai nu lai pievienotu klientu tīklam, vai lai nodrošinātu klientam pastāvīgu preču vai pakalpojumu (piemēram, elektrības, gāzes vai ūdens). SFPIK 18. interpretācija neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus, jo Plānam nav šādu līgumu.

SFPIK 19. interpretācija „Finanšu saistību dzēšana ar pašu kapitāla instrumentiem” (spēkā attiecībā uz pārskata periodiem, kas sākas 2010. gada 1. aprīlī vai vēlāk). Šī interpretācija sniedz norādījumus, kā uzskaitīt finanšu saistību dzēšanu ar pašu kapitāla instrumentiem. SFPIK 19. interpretācija neietekmēs konsolidētos finanšu pārskatus, jo Plānam nav šādu darījumu.

Plāns uzskata, ka iepriekš minēto grozījumu sākotnējā piemērošana neveidos būtisku ietekmi uz finanšu pārskatiem.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.2 Procentu un dividenžu ienākumi

Procentu ieņēmumi tiek atzīti tajā pārskata periodā, kad tie radušies, izmantojot efektīvās procentu likmes metodi, un tajā iekļauti procentu ienākumi no parādu vērtspapīriem un termiņnoguldījumiem.

Dividenžu ienākumi tiek atzīti brīdī, kad rodas tiesības saņemt maksājumu.

2.3 Pirmās dienas peļņas vai zaudējumu atzīšana

Starpība starp iegādes cenu un finanšu instrumenta vērtību (turpmāk – pirmās dienas peļņa vai zaudējumi) netiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā iegādes brīdī. Pirmās dienas peļņas vai zaudējumu atzīšana tiek noteikta katram darījumam atsevišķi. Starpība tiek vai nu atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā darījuma termiņa laikā, vai nu atzīšana tiek atlikta līdz brīdim, kad var noteikt finanšu instrumenta patieso vērtību, pamatojoties uz tirgus informāciju, vai tiek atzīta peļņas vai zaudējumu aprēķinā finanšu instrumenta dzēšanas vai atsavināšanas brīdī. Finanšu instruments turpmāk tiek uzskaitīts patiesajā vērtībā ar atliktās pirmās dienas peļņas vai zaudējumu korekcijām. Patiesās vērtības izmaiņas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā, neveicot korekcijas atliktajā pirmās dienas peļņā vai zaudējumos.

2.4 Izdevumi

Par ieguldījumu plāna līdzekļu pārvaldīšanu un apkalpošu Līdzekļu pārvaldītājs saņem atlīdzību, kas maksimālajā apmērā ir 1.50% gadā no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības. Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam tiek aprēķināta katru darba dienu un izmaksāta par katru kalendāro mēnesi.

Turētājbanka glabā ieguldījumu plāna līdzekļus, veic to uzskaiti un IPAS DnB NORD Fondi uzdevumā veic darījumus ar ieguldījumu plāna līdzekļiem un citus Turētājbankas līgumā, LR normatīvajos aktos un Prospektā noteiktos pienākumus. Turētājbanka darbojas neatkarīgi no Līdzekļu pārvaldītāja un vienīgi ieguldījumu plāna dalībnieku interesēs. Par ieguldījumu plāna līdzekļu glabāšanu un citu Turētājbankas līgumā noteikto pakalpojumu sniegšanu, tajā skaitā komisijas maksas par ieguldījumu plāna norēķinu, vērtspapīru un emisijas kontu apkalpošanu, Turētājbanka saņem atlīdzību 0.18% gadā apmērā no ieguldījumu plāna aktīvu vidējās vērtības. Atlīdzība Turētājbankai tiek aprēķināta katru darba dienu un izmaksāta par katru kalendāro mēnesi.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.5 Finanšu aktīvi

Plāna finanšu aktīvi tiek klasificēti sekojošās kategorijās: finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā un aizdevumi un debitoru parādi. Klasifikācija ir atkarīga no finanšu aktīva iegādes nolūka. Līdzekļu pārvaldītāja vadība nosaka finanšu aktīvu klasifikāciju to sākotnējā atzīšanas brīdī un pārskata to klasifikāciju katrā pārskata datumā.

Atzīšana/izslēgšana no aktīviem

Finanšu aktīvu iegāde un pārdošana tiek atzīta norēķinu veikšanas dienā. Finanšu aktīvus beidz atzīt, kad tiesības uz naudas plūsmām no finanšu aktīviem beidzas vai kad Plāns ir nodevis visus īpašumtiesībām raksturīgos riskus un atdevi. Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek sākotnēji uzskaitīti patiesajā vērtībā, visas ar darījuma slēgšanu saistītās izmaksas tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

(a) *Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā*

Klasifikācija

Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā pēc Līdzekļu pārvaldītāja valdes lēmuma tiek klasificēti kategorijā „Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā”. Finanšu aktīvi klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek pārvaldīti un to rādītāji tiek vērtēti pēc patiesās vērtības saskaņā ar Plāna ieguldījumu politiku. Ieguldījumu plāna pārvaldnieks un Līdzekļu pārvaldītāja valde vērtē finanšu aktīvus, balstoties uz to patieso vērtību un citu finansiāla rakstura informāciju.

Novērtēšana

Finanšu aktīvi pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek uzskaitīti patiesajā vērtībā. Pārvērtēšanas peļņa vai zaudējumi no patiesās vērtības izmaiņām tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Procentu ieņēmumi no finanšu aktīviem pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek aprēķināti izmantojot efektīvās procentu likmes metodi un tiek atzīti peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Dividendes no finanšu aktīviem pēc patiesās vērtības ar pārvērtēšanu peļņas vai zaudējumu aprēķinā tiek atzītas peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kad ir nodibinātas tiesības saņemt maksājumu.

Patiesās vērtības noteikšana

Aktīvā tirgū kotētiem finanšu aktīviem patiesā vērtība tiek noteikta izmantojot kotētās tirgus cenas bilances datumā. Plānam nav finanšu aktīvi klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā, kas netiek tirgoti aktīvā tirgū. Kotētā tirgus cena ir pēdējā darījuma cena attiecīgās biržas tirdzniecības sesijas slēgšanas brīdī vai pēdējā pieejamā kotētā šo vērtspapīru pirkšanas cena attiecīgajā biržā, ja aprēķina dienā attiecīgās biržas tirdzniecības sesijā darījumi nav reģistrēti.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.5 Finanšu aktīvi (turpinājums)

(b) Aizdevumi un debitoru parādi

Aizdevumi un debitoru parādi ir neatvasināti finanšu aktīvi, kas nekotējas aktīvā tirgū, ar fiksētiem vai nosakāmiem maksājumiem. Aizdevumi un debitoru parādi bilancē ir klasificēti kā "Termiņnoguldījumi" un "Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm".

Aizdevumi un debitoru parādi sākotnēji tiek atzīti patiesajā vērtībā un turpmāk uzrādīti amortizētajā iegādes vērtībā, izmantojot efektīvo procentu likmju metodi, atskaitot uzkrājumus vērtības samazinājumam. Uzkrājumi vērtības samazinājumam tiek veidoti gadījumos, kad pastāv objektīvi pierādījumi, ka Sabiedrība nevarēs saņemt parādus pilnā vērtībā atbilstoši sākotnēji noteiktiem atmaksas termiņiem. Būtiskas debitora finanšu grūtības, varbūtība, ka tiks sākta bankrota procedūra vai reorganizācija, kā arī maksājumu saistību nepildīšana ir pazīmes, ka aizdevumu un debitoru parādu vērtība ir samazinājusies. Uzkrājums vērtības samazinājumam ir starpība starp aktīva bilances vērtību un aplēstās nākotnes naudas plūsmas pašreizējo vērtību, kas noteikta diskontējot ar efektīvo procentu likmi. Uzkrājumu izmaiņas tiek iekļautas peļņas vai zaudējumu aprēķinā.

2.6 Nodokļu saistības

Plāns nav juridiska persona, tādēļ tas saskaņā ar Latvijas Republikas likumdošanas prasībām nav uzņēmumu ienākuma nodokļa un pievienotās vērtības nodokļa maksātājs.

2.7 Ārvalstu valūtu pārvērtēšana latos

(a) Darījumos izmantotā un uzskaites valūta

Plāna finanšu pārskatu posteņi tiek uzskaitīti tās ekonomiskās vides valūtā, kurā Sabiedrība darbojas (uzskaites valūta). Finanšu pārskatu posteņi ir izteikti Latvijas latos (Ls), kas ir Plāna uzskaites un pārskatu valūta.

(b) Darījumi un atlikumi

Visi darījumi ārvalstu valūtās ir pārvērtēti uzskaites valūtā pēc noteiktā valūtas kursa attiecīgā darījuma veikšanas dienā. Šo darījumu veikšanas un monetāro aktīvu un saistību, kas izteikti ārvalstu valūtās, pārrēķināšanas latos pēc gadu beigu kursa rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi tiek atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā. Nemonetāro aktīvu un saistību pārvērtēšanas rezultātā gūtā peļņa vai zaudējumi tiek atspoguļoti attiecīgā perioda peļņas vai zaudējumu aprēķinā kā ieguldījumu vērtības pieaugums vai samazinājums.

Izmantotie valūtas kursi:

	31.12.2009 Ls	31.12.2008 Ls
1 EUR	0.702804	0.702804
1 LTL	0.204	0.203
1 NOK	0.0844	0.0708
1 SEK	0.0678	0.0635

2.8 Nauda un naudas ekvivalenti

Nauda un naudas ekvivalenti sastāv no tekošo bankas kontu atlikumiem un citiem īstermiņa augsti likvīdiem ieguldījumiem ar termiņu, kas mazāks par 3 mēnešiem.

Naudas plūsma pārskats sastādīts pēc netiešās metodes.

2.9 Uzkrātie izdevumi

Uzkrātie izdevumi tiek sākotnēji atzīti pēc patiesās vērtības un vēlāk uzrādīti amortizētajās izmaksās, izmantojot efektīvo procentu metodi.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

2. Grāmatvedības uzskaites un novērtēšanas principi (turpinājums)

2.10 Ieguldījumu plāna daļas

Lai nodrošinātu shēmas administrēšanas procesu, ieguldījumu plāna līdzekļi tiek izteikti ieguldījumu plāna dzēšamās daļās (turpmāk – ieguldījuma plāna daļas) (skat. 1.2. pielikumu). Ieguldījumu plāna daļa ir ieguldījumu plānā iemaksāto līdzekļu uzskaites vienība, kas tiek izmantota darījumos ar šiem līdzekļiem. Ieguldījumu plāna daļa nav vērtspapīrs un tā nav iekļauta fondu biržu sarakstos.

Plāna daļas vērtība mainās atkarībā no ieguldījumu plāna darbības rezultātiem. Katras darbības beigās līdzekļu pārvaldītājs aprēķina ieguldījumu plāna līdzekļu vērtību un ieguldījumu plāna daļas vērtību. Ieguldījumu plāna daļas vērtība ir attiecība starp ieguldījumu plāna līdzekļu vērtību uz aprēķina brīdi un uz aprēķina brīdi reģistrēto ieguldījumu plāna daļu skaitu. Ieguldījumu plāna daļas vērtību lieto ieguldījumu plāna daļu skaita aprēķināšanai un dzēšanai.

Ieguldījumu plāns saņem naudas summas plāna kontā Turētājbankā piecu dienu laikā pēc VSAA veiktās obligāto iemaksu reģistrēšanas dalībnieka kontā. Līdzekļu pārvaldītājs saņemtos naudas līdzekļus izsaka ieguldījumu plāna daļās un reģistrē ieguldījumu plāna daļu reģistrā.

Ieguldījumu plāna daļas līdzekļu pārvaldītājs dzēš, saņemot no VSAA rakstisku rīkojumu par ieguldījumu plāna daļu dzēšanu ar norādi par dzēšamo ieguldījumu plāna daļu skaitu. Ieguldījumu plāna daļas var tikt dzēstas, ja dalībnieks iesniedz VSAA attiecīgu iesniegumu par līdzekļu pārvaldītāja vai ieguldījumu plānu maiņu, tiek sasniegts pensionēšanās vecums vai VSAA saņem informāciju par shēmas dalībnieka nāvi. Pārskaitāmā summa ir no VSAA saņemtā rīkojumā norādītā dzēšamo ieguldījumu plāna daļu skaita reizinājums ar ieguldījumu plāna daļas vērtību attiecīgajā aprēķina periodā. Pārskaitāmo summu līdzekļu pārvaldītājs pārskaita uz VSAA norādīto kontu ne vēlāk kā triju darbdienu laikā pēc ieguldījumu plāna daļu dzēšanas rīkojuma saņemšanas.

Līdzekļu saņemšana un dzēšana tiek atspoguļoti neto aktīvu kustības pārskatā kā darījumi ar ieguldījumu plāna daļām.

2.11 Finanšu aktīvu un saistību savstarpējais ieskaits

Finanšu aktīvi un saistības tiek savstarpēji ieskaitīti un bilancē uzrādīti neto vērtībā gadījumos, ja pastāv juridiskas tiesības veikt šo posteņu ieskaitu vai posteņi tiks dzēsti to neto vērtībā, vai arī aktīvi tiks dzēsti un saistības nokārtotas vienlaicīgi.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

3. Informācija par risku pārvaldīšanu

Galvenie risku veidi, kas skar Plāna darbību un ko Plāna pārvaldnieks pārvalda ir tirgus risks, kredītrisks un likviditātes risks.

(a) Tirgus risks

Novērtējot un pārvaldot tirgus risku Plāna pārvaldnieks izdala 3 galvenos risku tipus – procentu likmju risks, valūtas risks un cenu svārstību risks. Tirgus risks ir iespēja ciest zaudējumus no tirgus nosacījumu izmaiņām, kas ietekmē kādu aktīvu kategoriju vai tirgu kopumā. Tirgus risks tiek novērtēts, veicot atbilstošu tirgus un finanšu instrumentu analīzi, tai skaitā arī tirgus riska jūtīguma analīzi. (skat. zemāk).

Procentu likmju risks – 1) patiesās vērtības procentu likmju risks ir risks, ka mainoties tirgus procentu likmēm, var mainīties patiesajā vērtībā novērtēto aktīvu bilances vērtība, kas ietekmē Plāna darbības rezultātus; 2) naudas plūsmas procentu likmju risks ir risks, ka mainoties tirgus procentu likmēm, mainīsies Plāna procentu ieņēmumi no Plāna aktīviem, kuriem ir noteikta mainīgā procentu likme. Plāna pārvaldnieks seko procentu likmju tendencēm Latvijas un starptautiskajos finanšu tirgos un pieņem lēmumu par portfeļa termiņa struktūru, pamatojoties uz piesardzīgām prognozēm par procentu likmju paredzamo attīstību. Plāna termiņnoguldījumi tiek izvietoti uz īsu termiņu (līdz 1 gadam) un fiksētām procentu likmēm. Vidējais svērtais procentu likmju indekss (*duration*) parāda vērtspapīriem ir salīdzinoši neliels (1.0 gadi, 2008. gada beigās – 1.1 gadi), tādējādi nepakļaujot Plānu augstam procentu likmju riskam. Gan parāda vērtspapīri, gan termiņnoguldījumi tiek veikti ar aprēķinu, lai to beigu termiņš nekoncentrētos kādā termiņstruktūras punktā, bet iespējami plašā termiņstruktūras diapazonā. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus procentu likmju riska samazināšanai.

Procentu likmju risks un tā ietekme uz noguldījumu un parāda vērtspapīru cenām ir noteikta dažādām noguldījumu un parāda vērtspapīru kategorijām, atkarībā no to termiņa, valūtas un iespējamās procentu likmes izmaiņas. Norēķinu kontam tiek piešķirta fiksēta procentu likme, tomēr tā tiek regulāri pārskatīta, mainoties situācijai naudas tirgū. Līdz ar to latu procentu likmes palielinājums radīs Plāna ienākumu palielinājumu. Termiņnoguldījumi ir izvietoti ar fiksētu likmi. Procentu likmes izmaiņa neietekmēs termiņnoguldījumu uzskaites vērtību. Pārvērtējot patiesajā vērtībā parāda vērtspapīrus ar fiksētu kupona likmi, to vērtība mainīsies pretēji procentu likmju izmaiņām, proti, procentu likmes palielinājums parāda vērtspapīru cenu samazina, un otrādi. Parāda vērtspapīriem ietekme uz Plāna ienākumu aprēķināta kā iespējamās ienesīguma likmes izmaiņas reizinājums ar attiecīgās kategorijas vidējo svērto termiņu līdz dzēšanai (*duration*). Tiek pieņemts, ka 2. kārtas ienesīguma izmaiņas (*convexity*) ietekme uz parāda vērtspapīru cenām ir nulle. Parāda vērtspapīriem ar mainīgu kupona likmi tirgus procentu likmju kritums tādā pašā apmērā samazinās kupona likmi un Plāna procentu ieņēmumus. Tādējādi patiesās vērtības procentu likmju risks un naudas plūsmas procentu likmju risks viens otru kompensē. Procentu likmes izmaiņa latiem nākamo 12 mēnešu laikā ir sagaidāma simetriska gan pieauguma virzienā, gan samazinājuma virzienā 2pp apmērā. Savukārt eiro valūtā procentu likmes izmaiņa nākamo 12 mēnešu laikā ir sagaidāma pieauguma virzienā 2pp apmērā, bet samazinājuma virzienā 0.25pp apmērā, ņemot vērā šo likmju zemo līmeni.

Cenu svārstību risks – vērtspapīru cenu svārstības tieši ietekmē ieguldītājam piederošo Plāna daļu vērtību. Veicot ieguldījumus, Plāna pārvaldnieks nodrošina adekvātu ieguldījumu analīzi un diversifikāciju dažādos ieguldījumu objektos, tādējādi samazinot viena vērtspapīra, nozares, valsts vai reģiona iespējamā cenas krituma negatīvo ietekmi. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus cenu svārstību riska samazināšanai.

Ieguldījumi akcijās un ieguldījumu fondos ir pakļauti cenu svārstību riskam. Tirgus cenas samazinājums samazinās akciju un ieguldījumu fondu vērtību. Katrai akciju un ieguldījumu fondu kategorijai sagaidāmais svārstīgums ir atšķirīgs, ņemot vērā to atšķirīgo būtību, valūtu, reģionus un līdzšinējo svārstīgumu, tādēļ arī ietekme uz Plāna ienākumu ir atšķirīga.

Valūtas risks – mainoties ārvalstu valūtu kursiem attiecībā pret latu, Plāna aktīvu vērtība var vai nu palielināties, vai samazināties. Ieguldījumiem ārvalstu valūtās piemīt valūtas risks. Valūtas risks tiek mazināts, nosakot ieguldījumu ierobežojumus, ka ar Plāna saistībām nesaskaņotās valūtās var ieguldīt līdz 30% no Plāna aktīviem, turklāt vienā ar saistībām nesaskaņotā valūtā nedrīkst ieguldīt vairāk kā 10% no Plāna aktīviem, kā arī veicot mazākus par ieguldījumu ierobežojumu darījumus ar saistībām nesaskaņotās valūtās. Ieguldījumi eiro netiek uzskatīti par ar saistībām nesaskaņotu valūtu. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus valūtas riska samazināšanai.

Valūtas kursu sagaidāmais svārstīgums ir 10% robežās abos virzienos no valūtas kursa pārskata gada beigās. Ārvalstu valūtas vērtības samazināšanās novedīs pie šajās valūtās nominēto ieguldījumu vērtības samazinājuma, un otrādi. Tiek pieņemts, ka ieguldījumi eiro nav pakļauti valūtas riskam.

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

3. Informācija par risku pārvaldīšanu (turpinājums)

(a) Tirgus risks (turpinājums)

Aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām uz 2009. gada 31. decembri

Visi Plāna aktīvi un saistības 2009. gada 31. decembrī ir aprēķināti latos pēc Latvijas bankas kursa.

	Ls	EUR	NOK	SEK	Kopā
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	4 060 478	3 065 494	–	–	7 125 972
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	2 915	1 542 059	244 256	79 322	1 868 552
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	6 934 930	–	–	–	6 934 930
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	631 937	457 601	–	–	1 089 538
Uzkrātie izdevumi	(23 934)	–	–	–	(23 934)
NETO AKTĪVI	11 606 326	5 065 154	244 256	79 322	16 995 058
Daļa no plāna neto aktīviem %	68.29	29.8	1.44	0.47	100

Aktīvu un saistību sadalījums pēc valūtām uz 2008. gada 31. decembri

Visi Plāna aktīvi un saistības 2008. gada 31. decembrī ir aprēķināti latos pēc Latvijas bankas kursa.

	Ls	EUR	LTL	NOK	SEK	Kopā
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	5 263 724	2 193 832	–	–	–	7 457 556
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	3 981	182 689	7 064	123 887	45 021	362 643
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	4 918 409	–	–	–	–	4 918 409
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	705 091	132 487	–	–	–	837 577
Uzkrātie izdevumi	(18 769)	–	–	–	–	(18 769)
NETO AKTĪVI	10 872 436	2 509 008	7 064	123 887	45 021	13 557 417
Daļa no plāna neto aktīviem %	80.20	18.51	0.05	0.91	0.33	100.00

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

3. Informācija par risku pārvaldīšanu (turpinājums)

(a) Tirgus risks (turpinājums)

Plāna ienākumu **jūtīguma analīze**, kas parāda tirgus risku (naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks, valūtas risks un cenu svārstību risks) ietekmi uz Plāna darbības rezultātiem 2009. gada 31. decembrī, apkopota zemāk esošā tabulā.

Latvijas latos (Ls)	Naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks			Valūtas risks		Cenu svārstību risks	
	Uzskaites vērtība	Procentu likmes izmaiņa (+2pp)	Procentu likmes izmaiņa (latos -2pp, eiro -0.25pp)	Valūtas kursa izmaiņa (+10%)	Valūtas kursa izmaiņa (-10%)	Obligāciju fondiem (+1.5%) Akciju fondiem (+15%) Akcijām (+35%)	Obligāciju fondiem (-1.5%) Akciju fondiem (-15%) Akcijām (-35%)
Naudas līdzekļi	1 089 538	21 791	(21 791)	-	-	-	-
Termiņnoguldījumi	6 934 930	-	-	-	-	-	-
Valsts vērtspapīri	2 808 754	(22 596)	21 620	-	-	-	-
Korporatīvās obligācijas (fiks. likmes)	3 101 107	(47 763)	23 643	-	-	-	-
Korporatīvās obligācijas (main. likmes)	1 208 150	24 163	(4 403)	-	-	-	-
Akciju fondi	1 786 316	-	-	24 426	(24 426)	267 947	(267 947)
Akcijas	82 236	-	-	7 932	(7 932)	28 783	(28 783)
Uzkrātie izdevumi	(23 934)	-	-	-	-	-	-
Ietekme uz neto aktīviem, kopā		(24 406)	19 069	32 358	(32 358)	296 730	(296 730)

Plāna ienākumu **jūtīguma analīze**, kas parāda tirgus risku (naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks, valūtas risks un cenu svārstību risks) ietekmi uz Plāna darbības rezultātiem 2008. gada 31. decembrī, apkopota zemāk esošā tabulā.

Latvijas latos (Ls)	Naudas plūsmas un patiesās vērtības procentu likmju risks			Valūtas risks		Cenu svārstību risks	
	Uzskaites vērtība	Procentu likmes izmaiņa (+1pp)	Procentu likmes izmaiņa (-1pp)	Valūtas kursa izmaiņa (+10%)	Valūtas kursa izmaiņa (-10%)	Obligāciju fondiem (+1.5%) Akciju fondiem (+15%) Akcijām (+35%)	Obligāciju fondiem (-1.5%) Akciju fondiem (-15%) Akcijām (-35%)
Naudas līdzekļi	837 577	8 376	(8 376)	-	-	-	-
Termiņnoguldījumi	4 918 409	-	-	-	-	-	-
Valsts vērtspapīri	5 114 300	(21 754)	21 754	-	-	-	-
Korporatīvās obligācijas (fiks. likmes)	445 407	(9 054)	9 054	-	-	-	-
Korporatīvās obligācijas (main. likmes)	1 897 849	18 978	(18 978)	-	-	-	-
Akciju fondi	306 576	-	-	12 389	(12 389)	45 986	(45 986)
Akcijas	56 067	-	-	5 209	(5 209)	19 623	(19 623)
Uzkrātie izdevumi	(18 769)	-	-	-	-	-	-
Ietekme uz neto aktīviem, kopā		(3 453)	3 453	17 597	(17 597)	65 610	(65 610)

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

3. Informācija par risku pārvaldīšanu (turpinājums)

(a) Tirgus risks (turpinājums)

Par pamatu aktīvu pozīciju jūtīguma analīzei izmantots sagaidāmais svārstīgums, kas noteikts analizējot atsevišķu ieguldījumu pozīciju vai aktīvu klašu cenu vēsturiskās tendences un svārstīgumu, kas koriģētas balstoties uz pārvaldnieka pieredzi un zināšanām par finanšu tirgiem. Tirgus svārstīgums jeb cenas izmaiņa katrai aktīvu klasei aprēķināta kā iespējamā aktīvu cenas novirze nākamo 12 mēnešu laikā no cenas uz pārskata gada beigām. Pieņemts, ka novirzes un svārstīgums ir simetriski un to ietekmes absolūtais lielums ir vienāds palielinoties vai samazinoties attiecīgajam rādītājam.

(b) Kredītrisks

Kredītrisks ir risks, ka parāda vērtspapīru emitenti vai bankas, kurās no Plāna līdzekļiem izvietoti noguldījumi, nepildīs savas saistības. Kredītrisks tiek samazināts, pirms ieguldījumu veikšanas veicot atbilstošu emitenta un darījumu partnera analīzi, kā arī sekojot emitentu un darījumu partneru finansiālajai un ekonomiskajai situācijai ieguldījuma laikā. Kredītrisks tiek samazināts arī ievērojot likumdošanā noteiktos ieguldījumu ierobežojumus, darījumus veicot ar mazākām summām un pietiekoši diversificējot Plāna aktīvus. Plāna pārvaldnieks nelieto atvasinātos finanšu instrumentus kredītriska samazināšanai.

Termiņnoguldījumi tiek izvietoti Latvijā reģistrētās bankās, pirms lēmuma pieņemšanas izvērtējot tādas faktorus kā bankas vai mātes uzņēmuma kredītreitings, reputācija, kapitāla izcelsmes valsts, līdzšinējā bankas sadarbība ar Plāna pārvaldnieku un tā mātes uzņēmumu un piedāvātās procentu likmes. Bez tam, Plāna līdzekļus izvietojot termiņnoguldījumos, tiek ņemts vērā, ka sākot ar 2009.gada 25.martu spēkā ir Kredītiestāžu likuma 172.panta pirmā daļa, saskaņā ar kuru termiņnoguldījumu summa pilnā apmērā ir Plāna līdzekļi, kas nav iekļaujama Kredītiestādes mantas sarakstā. Zemāk esošajā tabulā apkopoti banku, kurās izvietoti termiņnoguldījumi, tiešie vai akcionāru kredītreitingi, kurus piešķirusi Moody's reitings aģentūra.

Termiņnoguldījumu sadalījums pēc kredītreitings kategorijām	2009	2008
Aa	41.85%	84.45%
A	41.38%	9.17%
Baa	16.77%	-
B	-	6.38%
Kopā	100.00%	100.00%

Plāna naudas līdzekļi (6.4% no Plāna aktīviem 2009. gada beigās, 6.2% - 2008. gada beigās) tiek glabāti norēķinu kontā Turētājbankā (AS DnB NORD Banka), kuras gala akcionāram DnB NOR Bank ASA ir piešķirts Aa3 kredītreitings.

Visus norēķinus par termiņnoguldījumiem un parāda vērtspapīriem pārskata gadā Plāns ir saņēmis bez kavējumiem.

Parāda vērtspapīru vērtība var mainīties atkarībā no emitenta kredītspējas izmaiņām: ja kredītspēja pasliktinās, tad vērtspapīru cena samazinās, un otrādi. Ar ieguldījumiem parāda vērtspapīros saistītais kredītrisks tiek samazināts, ieguldot parāda vērtspapīros ar adekvātu kredītreitingu vai papildus nodrošinājumu, piemēram, hipotekārās ķīlu zīmēs. Lielākoties ieguldījumi ir veikti valstu, banku vai lielu uzņēmumu emitētos parāda vērtspapīros ar augstu kredītreitingu. Zemāk esošajā tabulā apkopoti parāda vērtspapīru, to emitentu vai akcionāru kredītreitingi, kurus piešķirusi Moody's reitings aģentūra vai atsevišķos gadījumos Standard & Poor's reitings aģentūra.

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

3. Informācija par risku pārvaldīšanu (turpinājums)

(b) Kredītrisks (turpinājums)

Parāda vērtspapīru sadalījums pēc kredītreitīngā kategorijām	2009	2008
Aaa	-	1.06%
Aa	21.32%	3.80%
A	16.18%	87.56%
Baa	60.85%	5.47%
Ba	0.71%	0.62%
B	0.94%	0.95%
Nav piešķirts kredītreitings	-	0.54%
Kopā	100.00%	100.00%

(c) Likviditātes risks

Likviditātes risks ir iespēja ieguldījumu plānam ciest zaudējumus, ja noteiktā laika posmā kādu no Plāna aktīviem nav iespējams realizēt ar minimāliem izdevumiem.

Likviditātes risks tiek mazināts, turot daļu Plāna aktīvu naudas līdzekļu un īstermiņa parāda vērtspapīru veidā, kā arī augstvērtīgos vērtspapīros ar augstu likviditātes pakāpi, nodrošinot ieguldījumu pietiekamu diversifikāciju, nodrošinot ieguldījumu termiņu beigās plašā termiņstruktūras diapazonā, analizējot datus par dalībnieku plānu maiņu un saistītām naudas plūsmām, kā arī veicot Plāna dalībnieku un naudas plūsmas prognozi.

Plāna pārvaldnieks, veicot Plāna pārvaldīšanu, rīkojas Plāna dalībnieku interesēs un iespēju robežās dara visu, lai izvairītos vai minimizētu šajā sadaļā minētos riskus, taču Plāna pārvaldnieks negarantē to, ka nākotnē būs iespēja pilnībā izvairīties no šiem riskiem.

Tabulās apkopota informācija par aktīviem pēc atlikušā ieguldījuma termiņa, kas aprēķināts no bilances datuma 31. decembra līdz noteiktajam dzēšanas termiņam.

Aktīvu termiņstruktūra uz 2009. gada 31. decembri

	Uz pieprasī- juma Ls	līdz 3 mēn. Ls	3 līdz 6 mēn. Ls	6 līdz 12 mēn. Ls	1 līdz 5 gadi Ls	5 līdz 10 gadi Ls	Kopā Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	1 542 356	1 867 682	1 729 841	1 626 636	359 457	7 125 972
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	1 868 552	-	-	-	-	-	1 868 552
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	2 332 878	616 146	3 985 906	-	-	6 934 930
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	1 089 538	-	-	-	-	-	1 089 538

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

3. Informācija par risku pārvaldīšanu (turpinājums)

(c) Likviditātes risks (turpinājums)

Aktīvu termiņstruktūra uz 2008. gada 31. decembrī

	Uz pieprasī- juma Ls	līdz 3 mēn. Ls	3 līdz 6 mēn. Ls	6 līdz 12 mēn. Ls	1 līdz 5 gadi Ls	5 līdz 10 gadi Ls	Kopā Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri ar fiksētu ienākumu	-	1 151 888	2 340 707	1 959 534	1 611 445	393 982	7 457 556
Akcijas un citi vērtspapīri ar nefiksētu ienākumu	362 643	-	-	-	-	-	362 643
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	-	1 201 694	1 735 248	1 981 466	-	-	4 918 409
Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm	837 577	-	-	-	-	-	837 577

Zemāk esošās tabulās apkopota informācija par finanšu saistību termiņstruktūru, kas veidota balstoties uz atlikušajiem līgumiskajiem saistību izpildes termiņiem. Tabulās atspoguļotās summas ir nediskontētas naudas plūsmas.

Finanšu saistību termiņstruktūra (likviditāte) uz 2009. gada 31. decembri

	Uz pieprasījuma un mazāk par 1 mēnesi Ls
Uzkrātie izdevumi	23 934
ieguldījumu plāna dzēšamās daļas	16 995 058
Finanšu saistības kopā	17 018 992

Finanšu saistību termiņstruktūra (likviditāte) uz 2008. gada 31. decembri

	Uz pieprasījuma un mazāk par 1 mēnesi Ls
Uzkrātie izdevumi	18 769
ieguldījumu plāna dzēšamās daļas	13 557 417
Finanšu saistības kopā	13 576 186

Finanšu saistību ar termiņiem līdz 12 mēnešiem patiesā vērtība 2009. gada 31. decembrī un 2008. gada 31. decembrī būtiski neatšķiras no uzskaites vērtības. Ieguldījumu plāna dzēšamās daļas ir atmaksājamas uz pieprasījuma (skat. 2.10. pielikumu).

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

4. Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā

(a) Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā uz 2009. gada 31. decembri

Pozīcijas nosaukums	Emitenta reģistrācijas valsts	Vērtspapīru daudzums	Iegādes vērtība	Uzskaites vērtība	Uzskaites vērtības attiecība pret aktīvu kopsummu (%)
FONDU BIRŽĀ TIRGOTIE VĒRTSPAPĪRI					
Valsts parāda vērtspapīri					
Latvijas valdība	Latvija	28 014	2 579 086	2 670 191	15.69%
Lietuvas valdība	Lietuva	200	138 349	138 563	0.81%
Valsts parāda vērtspapīri kopā		28 214	2 717 435	2 808 754	16.50%
Komerksabiedrību parāda vērtspapīri					
Telstra Corp LTD	Austrālija	200	143 594	143 807	0.84%
France Telecom SA	Francija	70	47 257	50 203	0.29%
Groupe Auchan SA	Francija	150	108 639	107 959	0.63%
Schneider Electric SA	Francija	150	105 168	105 034	0.62%
Societe Generale MTN	Francija	14	700070	711 066	4.18%
Baltic Trust Bank AS	Latvija	963	76 974	80 117	0.47%
Latvijas Hipotēku un zemes banka VAS	Latvija	8593	638 915	625 736	3.68%
PrivatBank AS	Latvija	1 000	69 740	66 789	0.39%
Vodafone Group	Lielbritānija	150	114 390	111 104	0.65%
DnB NORD Bankas AB	Lietuva	200	187540	192 175	1.13%
GAZ Capital SA	Luksemburga	200	156 198	149 015	0.88%
Telecom Italia Finance SA	Luksemburga	80	62 881	63 090	0.37%
CEZ Finance BV	Nīderlande	95	69 292	71 028	0.42%
EDP Finance BV	Nīderlande	250	173 967	175 428	1.03%
F VAN Lanschot Bankiers	Nīderlande	4	138 862	139 833	0.82%
GAS Natural FIN	Nīderlande	150	109 443	111 785	0.66%
Saint-Gobain Neder BV	Nīderlande	150	111 920	110 350	0.65%
DnB NOR Bank ASA	Norvēģija	43	43 010	44 376	0.26%
Telenor ASA	Norvēģija	350	240 896	245 077	1.44%
Stora Enso OYJ	Somija	70	46 464	50 256	0.30%
Commerzbank AG	Vācija	150	110 779	113 821	0.67%
Deutsche bank AG	Vācija	4	143 164	151 628	0.89%
Deutsche bank AG, London Branch	Vācija	10	352 157	359 457	2.11%
Nordea Bank AB	Zviedrija	350	328 451	338 084	1.99%
Komerksabiedrību parāda vērtspapīri kopā		13 396	4 279 771	4 317 218	25.37%
Komerksabiedrību kapitāla vērtspapīri					
Latvijas Kuģniecība	Latvija	5 000	5 050	2 000	0.01%
Ventspils Nafta	Latvija	973	2 592	915	0.01%
East Capital Explorer	Zviedrija	17 593	129 352	79 321	0.46%
Komerksabiedrību kapitāla vērtspapīri kopā		23 566	136 994	82 236	0.48%

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

4. Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (turpinājums)

(a) Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā uz 2009. gada 31. decembri (turpinājums)

Akciju fondu ieguldījumu apliecības

NORDLUX PRO 100 Fund	Luksemburga	200	141 358	112 581	0.66%
Templeton Asian Growth Fund	Luksemburga	24 345	281 126	324 061	1.91%
HSBC Trinkaus LAPLACE Euroland Equity	Vācija	2 736	174 300	76 713	0.45%
Akciju fondu ieguldījumu apliecības kopā		27 281	596 784	513 355	3.02%

FONDU BIRŽĀ TIRGOTIE VĒRTSPAPĪRI KOPĀ **92 457** **7 730 984** **7 721 563** **45.37%**

ĀRPUS FONDU BIRŽAS TIRGOTIE
VĒRTSPAPĪRI

Akciju fondu ieguldījumu apliecības

Carlson Asian Small Cap Fund	Luksemburga	157 089	414 393	501 516	2.95%
DnB NORD Fund Navigator	Luksemburga	3 547	396 200	244 256	1.43%
DWS Emerging Markets Fund	Vācija	9 378	421 682	527 189	3.10%
Akciju fondu ieguldījumu apliecības kopā		170 014	1 232 275	1 272 961	7.48%

ĀRPUS FONDU BIRŽAS TIRGOTIE
VĒRTSPAPĪRI KOPĀ **170 014** **1 232 275** **1 272 961** **7.48%**

Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā kopā

262 471 **8 963 259** **8 994 524** **52.85%**

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

4. Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (turpinājums)

(b) Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā uz 2008. gada 31. decembri

Pozīcijas nosaukums	Emitenta reģistrācijas valsts	Vērtspāpīru daudzums	Iegādes vērtība	Uzskaites vērtība	Uzskaites vērtības attiecība pret aktīvu kopsummu (%)
FONDU BIRŽĀ TIRGOTIE VĒRTSPĀPĪRI					
Valsts parāda vērtspāpīri					
Latvijas valdība	Latvija	53 721	5 078 173	5 114 300	37.67%
Valsts parāda vērtspāpīri kopā		53 721	5 078 173	5 114 300	37.67%
Komerksabiedrību parāda vērtspāpīri					
France Telecom SA	Francija	70	47 257	48 851	0.36%
Schneider Electric SA	Francija	150	105 168	100 149	0.74%
Baltic Trust Bank AS	Latvija	308	30 896	32 154	0.24%
Baltic Trust Bank AS	Latvija	655	46 078	46 787	0.34%
Baltikums AS	Latvija	575	40 049	40 372	0.30%
Latvijas Hipotēku un zemes banka VAS	Latvija	793	85 739	71 759	0.53%
Latvijas Hipotēku un zemes banka VAS	Latvija	7 800	553 176	557 266	4.10%
PrivatBank AS	Latvija	1 000	69 740	70 493	0.52%
Telecom Italia Finance SA	Luksemburga	80	62 881	59 307	0.44%
Deutsche Telekom INT FIN	Nīderlande	340	241 670	236 872	1.74%
EDP Finance BV	Nīderlande	250	173 967	170 947	1.26%
DnB NOR Bank ASA	Norvēģija	43	43 010	45 511	0.34%
Telenor ASA	Norvēģija	150	105 034	99 809	0.74%
Stora Enso OYJ	Somija	70	46 464	46 595	0.34%
Deutsche bank AG	Vācija	4	143 164	143 686	1.06%
Deutsche bank AG, London Branch	Vācija	10	352 157	366 669	2.70%
Metro AG	Vācija	160	113 249	111 884	0.82%
Norddeutsche Landesbank	Vācija	260	92 151	94 145	0.69%
Komerksabiedrību parāda vērtspāpīri kopā		12 718	2 351 850	2 343 256	17.26%
Komerksabiedrību kapitāla vērtspāpīri					
Latvijas Kuģniecība	Latvija	5 000	5 050	3 300	0.02%
Ventspils Nafta	Latvija	973	2 592	681	0.01%
Lietuvos Telekomas	Lietuva	30 000	15 773	7 065	0.05%
East Capital Explorer	Zviedrija	17 593	129 352	45 021	0.33%
Komerksabiedrību kapitāla vērtspāpīri kopā		53 566	152 767	56 067	0.41%

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

4. Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (turpinājums)

(b) Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā uz 2008. gada 31. decembri (turpinājums)

Akciju fondu ieguldījumu apliecības

NORDLUX PRO 100 Fund	Luksemburga	200	141 358	90 795	0.67%
HSBC Trinkaus LAPLACE Euroland Equity	Vācija	2 736	174 300	67 062	0.49%
Akciju fondu ieguldījumu apliecības kopā		2 936	315 658	157 857	1.16%

FONDU BIRŽĀ TIRGOTIE VĒRTSPAPĪRI KOPĀ

122 941   7 898 448   7 671 480   56.50%

ĀRPUS FONDU BIRŽAS TIRGOTIE VĒRTSPAPĪRI

Akciju fondu ieguldījumu apliecības

Carlson Asian Small Cap Fund	Luksemburga	16 371	62 991	24 832	0.18%
DnB NORD Fund Navigator	Luksemburga	3 547	396 200	123 888	0.92%
Akciju fondu ieguldījumu apliecības kopā		19 918	459 191	148 720	1.10%

ĀRPUS FONDU BIRŽAS TIRGOTIE VĒRTSPAPĪRI KOPĀ

19 918   459 191   148 720   1.10%

Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā kopā

142 859   8 357 639   7 820 200   57.60%

**VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
"AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3"
2009. GADA PĀRSKATS**

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

4. Klasificēti kā patiesajā vērtībā novērtētie finanšu aktīvi ar atspoguļojumu peļņas vai zaudējumu aprēķinā (turpinājums)

(c) Finanšu aktīvu klasifikācija pēc patiesās vērtības noteikšanas līmeņa

Sabiedrība, nosakot finanšu aktīvu un finanšu saistību patieso vērtību, izmanto vairākus patiesās vērtības noteikšanas avotus, kas tiek iedalīti trīs līmeņos, atbilstoši šādai hierarhijai:

- Pirmais līmenis: publiskotās cenu kotācijas aktīvā tirgū;
- Otrais līmenis: patiesās vērtības noteikšanas modeļi, kuros izmantoti, dati, kas nebūtiski ietekmē patieso vērtību un tiek novēroti tirgū;
- Trešais līmenis: citas patiesās vērtības noteikšanas metodes, kurās tiek izmantoti dati, kas ietekmē patieso vērtību, bet netiek novēroti tirgū.

Trešā līmeņa patiesās vērtības noteikšanas avoti, t.i. citas vērtības noteikšanas metodes, tiek piemērotas tiem pārdošanai pieejamiem finanšu aktīviem, kuri netiek kotēti tirgū un kuriem nav pieejamas līdzīgu finanšu aktīvu cenu kotācijas tirgū. Nosakot patieso vērtību, šiem finanšu aktīviem tiek izmantoti vērtības noteikšanas modeļi, kas balstīti uz pieņēmumiem un aplēsēm par investīciju objekta iespējamiem nākotnes finanšu rādītājiem, nozarei, kurā savu darbību attīsta investīciju objekts, piemītošiem riskiem, kā arī ģeogrāfiskajam reģionam, kur darbojas investīciju objekts.

2009. gada laikā nav notikušas nozīmīgas pārejas starp 1.un 2. līmeni.

Zemāk esošās tabulās apkopota finanšu aktīvu klasifikācija pēc patiesās vērtības noteikšanas līmeņa.

31.12.2009	Līmenis 1	Līmenis 2	Līmenis 3	Kopā
Valsts parāda vērtspapīri	-	2 808 754	-	2 808 754
Komerksabiedrību parāda vērtspapīri	372 658	3 585 102	359 457	4 317 218
Komerksabiedrību kapitāla vērtspapīri	82 236	-	-	82 236
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	1 786 316	-	-	1 786 316
31.12.2008	Līmenis 1	Līmenis 2	Līmenis 3	Kopā
Valsts parāda vērtspapīri	-	5 114 300	-	5 114 300
Komerksabiedrību parāda vērtspapīri	108 158	1 868 429	366 669	2 343 256
Komerksabiedrību kapitāla vērtspapīri	56 067	-	-	56 067
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	306 577	-	-	306 577

2009. gadā un 2008. gadā Plāns atbilstoši patiesās vērtības noteikšanas avotu trešā līmeņa nosacījumiem ir novērtējusi viena vērtspapīra patieso vērtību.

	31.12.2009	31.12.2008	Starpība
Līmenis 3			
Komerksabiedrību parāda vērtspapīri	359 457	366 669	(7 212)

VALSTS FONDĒTO PENSĪJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

5. Termiņnoguldījumi kredītiestādēs

(a) Termiņnoguldījumi kredītiestādēs uz 2009. gada 31. decembri

Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	Kredītiestādes reģistrācijas valsts	Noguldījumu pamatsumma	Uzkrātie procenti	Termiņnoguldījumu uzskaites vērtība	Uzskaites vērtības attiecība pret aktīvu kopsummu (%)
Danske Bank filiāle Latvijā AS	Latvija	300 000	8 572	308 572	1.81%
DnB NORD Banka AS	Latvija	1 530 000	20 026	1 550 026	9.11%
Latvijas Hipotēku un zemes banka VAS	Latvija	1 100 000	63 224	1 163 224	6.84%
Nordea bank Finland PLC. Latvijas fili.	Latvija	400 000	25 808	425 808	2.50%
SEB Banka AS	Latvija	1 518 773	41 668	1 560 441	9.17%
Swedbank AS	Latvija	1 299 932	9 247	1 309 179	7.69%
UniCredit Bank AS	Latvija	600 000	17 680	617 680	3.63%
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs kopā		6 748 705	186 225	6 934 930	40.75%

(b) Termiņnoguldījumi kredītiestādēs uz 2008. gada 31. decembri

Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	Kredītiestādes reģistrācijas valsts	Noguldījumu pamatsumma	Uzkrātie procenti	Termiņnoguldījumu uzskaites vērtība	Uzskaites vērtības attiecība pret aktīvu kopsummu (%)
Danske Bank filiāle Latvijā AS	Latvija	976 663	15 886	992 549	7.31%
DnB NORD Banka AS	Latvija	1 250 000	55 792	1 305 792	9.62%
Latvijas Hipotēku un zemes banka VAS	Latvija	424 250	26 533	450 783	3.32%
Nordea bank Finland PLC. Latvijas fili.	Latvija	500 000	17 920	517 920	3.82%
Parex banka AS	Latvija	300 000	13 860	313 860	2.31%
SEB Banka AS	Latvija	954 847	3 875	958 722	7.06%
Swedbank AS	Latvija	366 200	12 583	378 783	2.79%
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs kopā		4 771 960	146 449	4 918 409	36.23%

Termiņnoguldījumu patiesā vērtība 2009. gada 31. decembrī ir Ls 7 085 138 (31.12.2008 – Ls 4 883 274). Termiņnoguldījumu patiesā vērtība tiek noteikta ar diskontētās naudas plūsmas metodi. Patiesās vērtības aprēķinos kā diskonta likme tika izmantota vidējā svērtā īstermiņa noguldījumu procentu likme Latvijas bankās 2009. gada decembrī (7.8%) un 2008. gada decembrī (9.6%).

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DnB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

6. Prasības uz pieprasījumu pret kredītiestādēm

	31.12.2009	31.12.2008
	Ls	Ls
Naudas līdzekļi Turētājbankā AS DnB NORD Banka	1 089 538	837 577

Naudas plūsmas sagatavošanas mērķiem par naudu un naudas ekvivalentiem tiek uzskatīti tekošo kontu atlikumi un citi īstermiņa augsti likvidi ieguldījumi ar sākotnējo termiņu, kas ir mazāks par 3 mēnešiem. Plāna aktīvos neietilpst termiņnoguldījumi ar sākotnējo termiņu, kas ir mazāks par 3 mēnešiem, tāpēc naudas plūsmas sagatavošanas mērķiem par naudu un naudas ekvivalentiem tiek uzskatīti tikai tekošo kontu atlikumi kredītiestādēs.

Prasību uz pieprasījumu pret kredītiestādēm vidējā efektīvā ienesīguma likme 2009. gadā ir 8,86% (2008: 5,10%).

Prasību uz pieprasījumu pret kredītiestādēm patiesā vērtība 2009. gada 31. decembrī un 2008. gada 31. decembrī būtiski neatšķiras no uzskaites vērtības.

Visas prasības uz pieprasījumu pret AS DnB NORD Banka ir klasificētas kategorijā „Aizdevumi un debitoru parādi”.

7. Uzkrātie izdevumi

	31.12.2009	31.12.2008
	Ls	Ls
Sabiedrības komisija par plāna pārvaldīšanu	(21 369)	(16 758)
Turētājbankas komisija	(2 565)	(2 011)
	(23 934)	(18 769)

Uzkrāto izdevumu patiesā vērtība 2009. gada 31. decembrī un 2008. gada 31. decembrī būtiski neatšķiras no uzskaites vērtības.

**VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
"AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3"
2009. GADA PĀRSKATS**

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

8. Ieguldījumu kustības pārskats

(a) Ieguldījumu kustības pārskats par 2009. gadu

	Uzskaites vērtība perioda sākumā Ls	Pieaugums pārskata periodā Ls	Samazinājums pārskata periodā Ls	Pārvērtēšana pārskata periodā Ls	Uzskaites vērtība perioda beigās Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri	7 457 556	6 809 824	(7 244 648)	103 240	7 125 972
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	306 577	1 054 189	–	425 550	1 786 316
Akcijas Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	56 067 4 918 409	– 11 906 974	(15 954) (9 890 453)	42 123 –	82 236 6 934 930
Ieguldījumi kopā	12 738 609	19 770 987	(17 151 055)	570 913	15 929 454

(b) Ieguldījumu kustības pārskats par 2008. gadu

	Uzskaites vērtība perioda sākumā Ls	Pieaugums pārskata periodā Ls	Samazinājums pārskata periodā Ls	Pārvērtēšana pārskata periodā Ls	Uzskaites vērtība perioda beigās Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri	1 146 889	6 939 460	(635 441)	6 648	7 457 556
Ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	1 261 028	247 732	(585 148)	(617 035)	306 577
Akcijas Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	138 330 3 231 692	9 835 5 626 979	– (3 940 262)	(92 098) –	56 067 4 918 409
Ieguldījumi kopā	5 777 939	12 824 006	(5 160 851)	(702 485)	12 738 609

Fiksēta ienākuma finanšu instrumentu vidējā efektīvā ienesīguma likme (sadalījums pēc valūtām)

	2009		2008	
	Ls	EUR	Ls	EUR
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri	10.71%	3.01%	11.27%	5.98%
Termiņnoguldījumi kredītiestādēs	12.39%	–	8.66%	–

Procentu likme nav piemērojama uzkrātiem ienākumiem un uzkrātiem izdevumiem.

VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

9. Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/(samazinājums), neto

(a) Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums uz 2009. gada 31. decembri

	Pārdoto ieguldījumu pārdošanas vērtība	Pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums
	Ls	Ls	Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri	7 431 407	(7 073 135)	358 272
Akcijas	11 383	(15 953)	(4 570)
	7 442 790	(7 089 088)	353 702

(b) Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums uz 2008. gada 31. decembri

	Pārdoto ieguldījumu pārdošanas vērtība	Pārdoto ieguldījumu iegādes vērtība	Realizētais ieguldījumu vērtības pieaugums
	Ls	Ls	Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri	555 580	(538 902)	16 678
ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	467 224	(585 148)	(117 925)
	1 022 804	(1 124 050)	(101 246)

10. Nerealizētais ieguldījumu vērtības pieaugums/(samazinājums), neto

	31.12.2009 Ls	31.12.2008 Ls
Valsts un komercsabiedrību parāda vērtspapīri	103 240	6 648
ieguldījumu fondu ieguldījumu apliecības	425 550	(617 035)
Akcijas	42 123	(92 098)
Nerealizētais vērtības pieaugums kopā	570 913	(702 485)

11. Pārējie ienākumi

	2009 Ls	2008 Ls
Pelņa no ārzemju valūtas pirkšanas vai pārdošanas	-	7 866
	-	7 866

12. Pārējie ieguldījumu plāna izdevumi

	2009 Ls	2008 Ls
Zaudējumi no ārzemju valūtas pirkšanas vai pārdošanas, neto	(13 930)	-
Pārējie izdevumi	(816)	(409)
	(14 746)	(409)

**VALSTS FONDĒTO PENSIJU SHĒMAS LĪDZEKĻU IEGULDĪJUMU PLĀNS
“AKTĪVAIS IEGULDĪJUMU PLĀNS DNB NORD 3”
2009. GADA PĀRSKATS**

Pielikumi finanšu pārskatiem (turpinājums)

13. Darījumi ar saistītajām pusēm

Saistītās puses ir IPAS DnB NORD Fondi kā Plāna līdzekļu pārvaldītājs un AS DnB NORD Banka kā Turētājbanka.

(a) Darījumi ar IPAS DnB NORD Fondi

	2009 Ls	2008 Ls
Atlīdzība Līdzekļu pārvaldītājam	(231 068)	(152 179)

(b) Darījumi ar AS DnB NORD Banka

	2009 Ls	2008 Ls
Atlīdzība Turētājbankai	(27 728)	(18 261)
Procentu ienākumi par prasībām pret kredītiestādēm	229 643	108 898
Peļņa / (zaudējumi) no ārzemju valūtas pirkšanas vai pārdošanas	(13 930)	7 866
	187 985	98 503

Informāciju par termiņnoguldījumiem AS DnB NORD Banka skat 5. pielikumā.

14. Plāna aktīvu iekļāšana un apgrūtinājumi

Plāna aktīvi nav iekļāti vai kā citādi apgrūtināti.

15. Informācija par aktīvu atsavināšanas ierobežojumiem

Uz pārskata perioda beigām plāna finanšu aktīviem nav nozīmīgu ierobežojumu to atsavināšanai.

16. Ieguldītāju plāna darbības rādītāju dinamika

	31.12.2009	31.12.2008	31.12.2007
Neto aktīvu vērtība, Ls	16 995 058	13 557 417	6 389 712
Daļu skaits	14 274 690	12 598 140	5 666 634
Vienas daļas vērtība, Ls	1.1905728	1.0761443	1.1276026
Ieguldījumu plāna ienesīgums, % gadā	10.63%	(4.56)%	4.16%

17. Informācija par notikumiem kopš pārskata perioda beigām līdz pārskata apstiprināšanas dienai

Laika periodā no pārskata perioda pēdējās dienas līdz pārskata apstiprināšanas dienai nav bijuši nekādi ievērojami notikumi, kas būtiski ietekmētu ieguldījumu plāna darbības rezultātus pārskata periodā.